

Кәсіптік стандарт: «Ветеринариялық қызмет»

1-ші тарау. Жалпы ережелер

1. Кәсіптік стандарттың қолданылу аясы: Бұл кәсіби стандарт ветеринария және санитария саласындағы мамандарға қолданылуға арналған.
2. Осы кәсіптік стандартта мынадай терминдер, анықтамалар мен қысқартулар қолданылады:
  - 1) Аурулардың алдын алу – аурулардың пайда болуын болдырмау мақсатында сау жануарларды ветеринариялық тексеруге немесе профилактикалық ветеринариялық қызметтерді алуға тарту.
  - 2) Биологиялық препараттар – жұқпалы ауруларды диагностикалау, алдын алу және ауру жануарларды емдеу үшін қолданылатын биологиялық өнімдер.
  - 3) Биогеохимиялық өңір – сыртқы ортада белгілі бір химиялық элементтердің жетіспеушілігімен немесе артық болуымен сипатталатын аймақтар, нәтижесінде жануарларда осы аймаққа тән эндемиялық аурулар пайда болады.
  - 4) Вакциналау – жұқпалы ауруларға қарсы белсенді иммунитетті қалыптастыру үшін вакциналарды қолдану.
  - 5) Виварий – эксперименттік жұмыста немесе оқу процесінде қолданылатын зертханалық жануарларды ұстауға арналған ғимарат немесе жеке үй-жай.
  - 6) Ветеринария – жануарлардың аурулары мен тамақтан улануын (зақымдануын) зерделеуге, олардың алдын алуға, диагностикалауға, емдеуге және жоюға, мемлекеттік ветеринариялық-санитариялық бақылау және қадағалау объектілерінің Қазақстан Республикасы заңнамасының талаптарына сәйкестігін қамтамасыз етуге, сондай-ақ халықты жануарлар мен адамға ортақ аурулардан қорғауға бағытталған арнайы ғылыми білім және практикалық қызмет саласы.
  - 7) Диагностикалық зерттеулер – ауруларды уақтылы анықтау және жою үшін кейінгі зертханалық зерттеулермен биоматериалдардың сынамаларын алу.
  - 8) Дезбарьер (дезинфекциялық тосқауыл) – дезинфекциялық ерітіндімен толтырылған ванна немесе дезинфекциялық ерітіндімен суланған үгінділері бар жәшік, ол фермаға кірген кезде, мал шаруашылығы үй-жайына кірген кезде көліктің жүріс бөлігін және адамдардың аяқ киімін дезинфекциялау үшін жабдықталады.
  - 9) Дезинфекция – сыртқы орта объектілерінде жұқпалы ауруларды тудыруы мүмкін микроорганизмдерді жоюға бағытталған микробқа қарсы агенттерді қолданатын іс-шаралар.
  - 10) Диагностика – диагноз қою үшін ауруларды тану әдістері туралы ветеринария бөлімі.
  - 11) Диспансерлеу – сау, өнімділігі жоғары Жануарлар табындарын құруға бағытталған жоспарлы профилактикалық және емдеу іс-шараларының жүйесі.
  - 12) Еңбек функциясы – еңбек процесінің бір немесе бірнеше міндеттерін шешуге бағытталған өзара байланысты әрекеттер жиынтығы.
  - 13) Жануарды ветеринариялық қарап тексеру – жануардың жалпы денсаулығының жай-күйін анықтау мақсатында жүргізілетін жануарды клиникалық тексеру.
  - 14) Жануарлардың аса қауіпті аурулары – тез немесе кең таралуымен, жоғары аурушаңдықпен немесе өліммен қатар жүретін жануарлар аурулары.
  - 15) Жұқпалы аурулар – бұл белгілі бір органдар мен тіндердің морфологиясы мен функциясындағы өзгерістердің дамуында, кейде ағзаның өмірлік белсенділігінің бұзылуында көрінетін инфекцияның бір түрі. Жұқпалы аурулар инфекциялық емес аурулардан айырмашылығы тірі себептерден (вирустар, бактериялар, саңырауқұлақтар) туындайды, инфекциямен, таралу үрдісімен, клиникалық ағымның циклділігімен және кейіннен алынған иммунитеттің дамуымен сипатталады.
  - 16) Иммунодау – ағзада жасанды иммунитет құру арқылы жұқпалы аурулардың нақты алдын алу әдісі.
  - 17) Иммунодет – ағзаны тірі заттардан және бөгде генетикалық ақпараттың белгілерін алып жүретін заттардан қорғау тәсілі.
  - 18) Карантин – эпизоотиялық ошақты жою және аурудың таралуына жол бермеу мақсатында эпизоотиялық ошақ, қолайсыз пункт және ветеринариялық-санитариялық саламаттылық аумағы арасында шаруашылық байланыстарды шектеуге немесе тоқтатуға және орны ауыстырылатын (тасымалданатын) объектілерді тасымалдауды (орнын ауыстыруды) тоқтата тұруға бағытталған ветеринариялық және әкімшілік-шаруашылық іс-шаралар жүйесін көздейтін құқықтық режим.
  - 19) Кәсіби стандарт – кәсіби қызметтің нақты саласында біліктілік пен құзыреттілік деңгейіне, еңбек мазмұнына, сапасына және жағдайына қойылатын талаптарды айқындайтын стандарт.
  - 20) Қолайлы аймақ – жануарлардың саны ресми ветеринариялық бақылауда болатын және белгілі бір мерзім ішінде қандай да бір жұқпалы аурудың бірде-бір жағдайы тіркелмеген шектеулі аумақ.
  - 21) Қолайсыз аймақ – жануарлардың қандай да бір жұқпалы ауруы белгіленген шектеулі аумақ.
  - 22) Мал сою пункті – ветеринариялық-санитариялық сараптама жүргізе отырып, ветеринариялық-санитариялық нормалар мен талаптарға жауап беретін жануарларды сою және жануарларды сою өнімін бастапқы өңдеу жөніндегі жабдықпен жарақтандырылған мамандандырылған үй-жай.
  - 23) Мал шаруашылығы кешендері – өнеркәсіптік негізде мал шаруашылығы өнімдерін өндіретін ірі

мемлекеттік, жеке меншік кәсіпорындар.

24) Санитария – гигиена (Зоогигиена) талаптарын сақтауға бағытталған іс-шаралар жиынтығы.

25) Салалық біліктілік шеңбері (СБШ) – салада танылатын сараланған біліктілік деңгейлерінің негіздемелік құрылымы болып табылатын ұлттық біліктілік жүйесінің құрамдас бөлігі (кіші жүйесі).

26) Сырқаттанушылық – мал басын қандай да бір аурумен қамту дәрежесін сипаттайтын көрсеткіш.

27) Эпизоотия – тиісті әкімшілік-аумақтық бірліктің аумағында жануарлардың аса қауіпті және басқа да жұқпалы ауруларының жаппай таралуы.

28) Эпизоотиялық мониторинг – эпизоотологиялық тексеруді және жануарлардың нақты ауруының даму заңдылықтары туралы ақпаратты қоса алғанда, жануарлар ауруларының таралуы туралы сандық деректерді жинау жүйесі.

29) Эпизоотияға қарсы іс - шаралар – жұқпалы аурулардың алдын алуға, оларды анықтауға және жоюға бағытталған жоспарлы іс-шаралар кешені.

3. Осы кәсіптік стандартта мынадай қысқартулар қолданылады

1) ҚР – Қазақстан Республикасы.

2) БТБА – Жұмысшылардың жұмыстары мен кәсіптерінің Бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығы.

3) БА – Қазақстан Республикасы Еңбек кодексінің 16-бабының 16-2) тармақшасына сәйкес әзірленген және бекітілген басшылар, мамандар және басқа да қызметшілер лауазымдарының біліктілік анықтамалығы .

4) ББХСК – білім берудің халықаралық стандартты классификациясы.

5) КС – кәсіби стандарт.

6) ҰБК – ұлттық біліктілік шеңбері.

7) СБШ – Салалық біліктілік шеңбері.

8) ВМ – ветеринариялық медицина.

9) ВС – ветеринариялық санитария.

10) БҚ – биологиялық қауіпсіздік.

11) ВСС – ветеринариялық санитариялық сараптама.

12) ЭҚЖЖ – экономикалық қызмет түрлерінің жалпы жіктеуіші

2-ші тарау. Кәсіптік стандарттың паспорты

4. Кәсіптік стандарттың атауы: Ветеринариялық қызмет

5. Кәсіптік стандарттың коды: М75000004

6. ЭҚЖЖ секциясын, бөлімін, тобын, сыныбын және кіші сыныбын көрсету:

М Кәсіби, ғылыми және техникалық қызмет

75 Ветеринарлық қызмет

75.0 Ветеринарлық қызмет

75.00 Ветеринарлық қызмет

75.00.0 Ветеринарлық қызмет

7. Кәсіптік стандарттың қысқаша сипаттамасы: Қызметі диагностикалық, емдеу-профилактикалық және ветеринариялық-санитариялық іс-шараларды сапалы және толыққанды орындау үшін негізгі, қосалқы және дайындық жұмыстарын орындауға АӨК салаларында ауыл шаруашылығы жануарларының, құстар мен балықтардың барлық түрлерінің ауруларын диагностикалау, алдын алу және емдеу есебінен жануарлардың денсаулығы мен ветеринариялық қауіпсіздікті сақтау жөніндегі іс-шараларды орындауға бағытталған ветеринариялық кәсіптердің сипаттамасы келтірілген.

8. Кәсіптер карточкаларының тізімі:

3) Ветеринариялық санитар - 3 СБШ-нің деңгейі

4) Ветеринариялық фельдшер - 4 СБШ-нің деңгейі

5) Ветеринариялық дәрігер - 6 СБШ-нің деңгейі

6) Ветеринариялық-санитариялық дәрігер - 6 СБШ-нің деңгейі

7) Ветеринариялық дәрігер (серолог) - 6 СБШ-нің деңгейі

8) Ветеринариялық дәрігер (эпидемиолог) - 6 СБШ-нің деңгейі

9) Ветеринариялық хирург - 6 СБШ-нің деңгейі

10) Ветеринариялық зертхана меңгерушісі - 7 СБШ-нің деңгейі

11) Ветеринариялық станцияның меңгерушісі - 7 СБШ-нің деңгейі

12) Ветеринариялық пункт меңгерушісі - 7 СБШ-нің деңгейі

13) Ветеринариялық учаске меңгерушісі - 7 СБШ-нің деңгейі

14) Ветеринариялық дәріхана меңгерушісі - 7 СБШ-нің деңгейі

15) Ветеринариялық клиника (емхана, поликлиника) меңгерушісі - 7 СБШ-нің деңгейі

3-ші тарау. Кәсіптер карточкалары

11. Кәсіптің карточкасы «Ветеринариялық санитар»:

Топтың коды:	5190-4
Қызмет атауының коды:	5190-4-007
Кәсіптің атауы:	Ветеринариялық санитар

СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	3			
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	3			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	БТБА, 64-шығарылым Ветеринариялық санитар 3-4 разряд			
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: ТжКБ (жұмысшы кәсіптер)	Мамандық: Ветеринария	Біліктілік:	
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	тиісті салада 1 жыл			
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	қажет емес			
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	6121-9-004 - Жануарларды ветеринариялық өңдеу жөніндегі оператор			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Жануарлардың (оның ішінде құстар мен гидробионттардың) денсаулығын қамтамасыз ету жөніндегі емдеу-профилактикалық және ветеринариялық-санитариялық іс-шараларды жүргізу кезінде көмекші және дайындық жұмыстарын орындау.			
Еңбек функциялардың сипаттамасы				
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Жануарлардың аурулары мен өлімінің алдын алу бойынша ветеринариялық және санитариялық-профилактикалық іс-шараларды орындау. 2. Емдеу, профилактикалық және ветеринариялық-санитариялық іс-шараларды жүргізу кезінде көмекші және дайындық жұмыстары.		
	Қосымша еңбек функциялары:			
Еңбек функциясы 1: Жануарлардың аурулары мен өлімінің алдын алу бойынша ветеринариялық және санитариялық-профилактикалық іс-шараларды орындау.	Дағды 1: Жаппай емдеу-алдын алу іс-шараларын жүргізу.	Машықтар:	1. Құрал-жабдықтар мен аспаптарды жұмысқа әзірлеу. 2. Жануарларды өңдеуге арналған дезинфекциялық және дератизациялық ерітінділерді дайындау. 3. Мал және құс шаруашылығы үй-жайларында дезинфекция жүргізу, жануарларды азықтандыру және күтіп бағу. 4. Жануарларды жаппай вакцинациялау кезінде, сондай-ақ жануарлардың мәйіттерін патологиялық-анатомиялық ашу және қолдану кезінде ветеринариялық мамандарға көмек көрсету.	
		Білімдер:	1. Жануарлармен жұмыс істеу кезінде, құралдарды, жабдықтарды пайдалану кезінде жеке қауіпсіздік ережелері. 2. Жануарлар мен құстардың ең жиі кездесетін аурулары туралы негізгі мәліметтер және олардың алдын алу принциптері. 3. Дәрі-дәрмектерді, биопрепараттарды, дезинфекциялау құралдарын, дезинфекциялау құрал-жабдықтары мен құралдарын сақтау және сақтау ережелері мен қолдану тәртібі. 4. Жануарлардың жарақат мен улануы кезінде жануарларға алғашқы көмек көрсету.	
		Дағдыны тану мүмкіндігі:	Ұсынылмайды	
		Дағды 2: Емдеу-профилактикалық іс-шаралар жоспарын орындау	Машықтар:	1. Ветеринариялық қызметте визуалды және техникалық бақылау әдістерін қолдану. 2. Арнайы жабдықтар мен құралдарды қолдану 3. Жануарлармен, дәрі-дәрмектермен және улы заттармен жұмыс істеу кезінде жеке қауіпсіздік шараларын сақтау.

		Білімдер: 1. Дезинфекция, дезинсекция және дератизация жүргізу әдістері. 2. Жануарлардың мәйіттерін кәдеге жарату ережелері. 3. Мал шаруашылығы үй-жайларындағы микроклимат параметрлері.	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Ұсынылмайды	
Еңбек функциясы 2: Емдеу, профилактикалық және ветеринариялық-санитариялық іс-шараларды жүргізу кезінде көмекші және дайындық жұмыстары.	Дағды 1: Ауру жануарларға күтім жасау.	Машықтар: 1. Изолятордағы ауру жануарларға күтім жасау. 2. Жараларды өңдеуді, термометрияны жүргізу, 3. Дәрілік заттарды, таңғыш материалдар мен құралдарды қолдануға әзірлеу; 4. Жарақат алу, улану кезінде жануарларға алғашқы көмек көрсету.	
		Білімдер: 1. Жануарлар анатомиясы мен физиологиясының негіздері. 2. Изоляторда ауру жануарларды күту ережелерін білу. 3. Жануарларға емдік көмек көрсетудің тәжірибелік тәсілдері. 4. Жануарлармен жұмыс істеу барысында құралдарды, жабдықтарды пайдалану кезінде жеке қауіпсіздік ережелері.	
		Дағдыны тану мүмкіндігі:	Ұсынылмайды
		Дағды 2: Емдеу-алдын алу рәсімдерін орындау кезінде ветеринариялық мамандарға көмек көрсету.	Машықтар: 1. Әр түрлі этиологиясы аурулары бар жануарларды емдеу үшін терапевтік, хирургиялық әдістер мен манипуляциялар өткізуге қатысу. 2. Ветеринарлық ауруханада, зертханаларда, учаскеде және пунктке санитарлық тәртіпті ұстану. 3. Ветеринариялық мамандарға малдың төлдеуінде және зерттеу үшін материал алу кезінде көмек көрсету. 4. Ветеринарлық дәрігердің нұсқауы бойынша ауру және ауруға күдікті жануарларды карантинге жабу және оқшаулау жөніндегі іс-шараларды жүргізу.
		Білімдер: 1. Жалпы алдын алу негіздері, аурулардың себептері мен олардың жіктелуі. 2. Хирургиялық құралдар мен таңғыш материалдарды зарарсыздандыру ережелері. 3. Ең жиі қолданылатын дәрілік заттар, олардың әсері және жануарлар ағзасына енгізу әдістері. 4. Дәрі-дәрмектерді, биопрепараттарды, дезинфекциялау құралдарын, құралдарды және дезинфекциялау техникасын сақтау қағидалары мен пайдалану тәртібі.	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Ұсынылмайды	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Күйзеліске тұрақтылық Аналитикалық ойлау		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	-		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	4	Жануарларды ветеринариялық өңдеу жөніндегі оператор	
	4	Жануарлар мен құстарды қолдан ұрықтандыру жөніндегі оператор	
12. Кәсіптің карточкасы «Ветеринариялық фельдшер»:			
Топтың коды:	3240-0		

Қызмет атауының коды:	3240-0-006			
Кәсіптің атауы:	Ветеринариялық фельдшер			
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	4			
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	4			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	БТБА, 64-шығарылым Жануарларды ветеринариялық өңдеу жөніндегі оператор			
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: ТжКБ (орта деңгейдегі маман)	Мамандық: Ветеринария	Біліктілік:	
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Тиісті салада кемінде 3 жыл			
Формалды емес және информталы біліммен байланыс:	қажет емес			
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	3240-0-005 - Ветеринариялық техник 3240-0-007 - Ветеринариялық фельдшер-зертханашы			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Жануарлардың денсаулығын қамтамасыз ету бойынша диагностикалық, емдеу-профилактикалық және ветеринариялық-санитариялық іс-шараларды жүргізу кезінде операцияларды орындау.			
Еңбек функциялардың сипаттамасы				
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Өндірістік процестерді және ветеринариялық-профилактикалық іс-шараларды ұйымдастыру және жоспарлау. 2. Диагностикалық, емдеу-профилактикалық, ветеринариялық-санитариялық және эпизоотияға қарсы іс-шараларды жүргізу.		
	Қосымша еңбек функциялары:			
Еңбек функциясы 1: Өндірістік процестерді және ветеринариялық-профилактикалық іс-шараларды ұйымдастыру және жоспарлау.	Дағды 1: Ветеринариялық-профилактикалық іс-шараларды қамтамасыз ету бойынша ұйымдастырушылық іс-шараларын жүргізу.	Машықтар:	1. Инфекциялық, инвазиялық аурулардың алдын алу және жою бойынша іс-шараларды әзірлеу және себептерін талдау. 2. Аурулардың алдын алу бойынша ветеринариялық-санитариялық іс-шараларды профилактикалық шараларды ұйымдастыру және жүргізу. 3. Дәрі-дәрмектердің, дезинфекциялық құралдардың және басқа да материалдардың түсуі мен жұмсалуды есепке алуды жоспарлау және олардың сақталуын қамтамасыз етеді. 4. Қоршаған ортаны қорғау жөніндегі заңнаманың, еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау ережелері мен нормаларының сақталуын қамтамасыз ету.	
		Білімдер:	1. Қазақстан Республикасының Конституциясы. 2. ҚР «Ветеринария туралы» Заңы. 3. Қазақстан Республикасының заңнамалық және өзге де нормативтік құқықтық актілері. 4. Қоршаған ортаны қорғау бойынша заңнамасының негіздері, еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау ережелері мен нормалары.	
		Дағдыны тану мүмкіндігі:	Ұсынылмайды	

	<p>Дағды 2: Емдеу-алдын алу іс-шараларын жүргізу және олардың нәтижелерін қорытындылау.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жүргізілген емдеу-профилактикалық іс-шараларға талдау құру. 2. Ветеринариялық іс-шараларды жүзеге асыру үшін жабдықтар мен құралдардың қажетті түрлерін іріктеуді жүзеге асыру. 3. Дәрілік, дезинфекциялық және басқа да профилактикалық құралдарды іріктеуді жүзеге асыру. 4. Жануарлардың ауруларын дәрі-дәрмекпен емдеу әдістерін қолдану. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ҚР «Ветеринария туралы» Заңы. 2. Мал шаруашылығындағы ветеринариялық қызметті реттейтін нормативтік-құқықтық актілер. 3. Еңбекті қорғау талаптары және тіршілік қауіпсіздігі. 4. Жануарлардың аурулары мен өлімінің алдын алу бойынша ветеринариялық-профилактикалық іс-шараларды жүргізу қағидалары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Ұсынылмайды
<p>Еңбек функциясы 2: Диагностикалық, емдеу-профилактикалық, ветеринариялық-санитариялық және эпизоотияға қарсы іс-шараларды жүргізу.</p>	<p>Дағды 1: Ауру жануарларға күтім жасау және дәрігерге дейінгі көмек көрсету.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Изоляторда ауру жануарларға күтім жасау. 2. Термометрия, хирургиялық жараларды тану шараларын жүргізу. 3. Травматикалық зақымдану, улану кезінде жануарларға дәрігерге дейінгі көмек көрсету. 4. Зертханалық зерттеулер үшін сынамаларды іріктеуді жүзеге асыру. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Карантиндегі изоляторда және изоляторда Ауру жануарларды күту ережелері. 2. Жануарларға емдік көмек көрсету әдістері мен тәсілдері. 3. Дәрілік заттарды енгізу тәсілдері. 4. Жануарлармен жұмыс істеу барысында құралдарды, жабдықтарды пайдалану кезінде жеке қауіпсіздік ережелері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Ұсынылмайды
	<p>Дағды 2: Диагностикалық және емдеу-алдын алу іс-шараларын жүргізу.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жануарларды диагностикалау және емдеу әдістері. 2. Жануарлардың клиникалық жағдайын жалпы және аспаптық әдістермен анықтау; 3. Жануарлардың ауруларын диагностикалау және емдеу үшін құралдар мен дәрі-дәрмектерді таңдау, іріктеп алу. 4. Диагностикалық және терапевтік манипуляциялардың нәтижелерін талдау және түсіндіру. 5. Өлі денегі ашу. 6. Жануарлар ауруларының алдын алу үшін емдеу-алдын алу шараларын жүргізу.

		Білімдер:	
		1. Жануарлар ауруларын диагностикалау мен емдеу терапиясының заманауи әдістері. 2. Терапиялық және диагностикалық ветеринариялық жабдықтар мен құралдарды айдалану. 3. Жануарлардың ауруларының алдын алу және емдеудің тиімді әдістері мен тәсілдері. 4. Ең жиі қолданылатын дәрілік құралдары, олардың әсері және жануарлар ағзасына енгізу әдістері. 5. Дәрі-дәрмектерді, биопрепараттарды, дезинфекциялау құралдарын, құралдарды және дезинфекциялау техникасын сақтау қағидалары және пайдалану тәртібі. 6. Мал шаруашылығы үй-жайларында дезинфекция, дезинсекция және дератизация жүргізу әдістері.	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Ұсынылмайды	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Дербестік және жауапкершілік Аналитикалық ойлау Жұмыс процестерін бақылау		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	-		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	5	Зоотехник	
	5	Асыл тұқымды мал ісі бойынша техник	
13. Кәсіптің карточкасы «Ветеринариялық дәрігер»:			
Топтың коды:	2250-0		
Қызмет атауының коды:	2250-0-003		
Кәсіптің атауы:	Ветеринариялық дәрігер		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	6		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	6		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	2019 жылғы 21 тамыздағы № 307 Ауыл шаруашылығы ұйымдарының басшылары мен мамандары лауазымдарының үлгілік біліктілік сипаттамалары 64 шығарылым. Ветеринариялық дәрігер; жануарларды ветеринариялық өңдеу жөніндегі оператор		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары білім (бакалавриат, маман дәрежесі, ординатура)	Мамандық: Ветеринария	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Тиісті салада кемінде 3 жыл		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	«Ветеринариялық дәрігер» кемінде 3 ай мерзімде білім алуға, орта деңгейден төмен емес қысқа мерзімді курстардан өтуге болады.		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	1342-2-001 - Бас ветеринариялық дәрігер 2250-0-002 - Ветеринариялық-санитариялық дәрігер 2250-0-005 - Ветеринариялық дәрігер (эпидемиолог)		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Жануарлардың барлық түрлерінің, оның ішінде құстардың, аралардың, балықтардың денсаулығын сақтау және қамтамасыз ету. Жануарлардың өнімділігін жақсарту, ветеринариялық бақылау, сот-ветеринарлық және ветсанитарлық сараптама жүргізу.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Жануар ауруларының және олардың пайда болу себептеріне диагностика жүргізу. 2. Жануарлар ауруларын емдеу және алдын алу. 3. Жануарлар ауруларының алдын алуға және жоюға бағытталған ветеринариялық-санитариялық және профилактикалық іс-шараларды жүргізу.	

	Қосымша еңбек функциялары:	1. Қазақстан Республикасының заңнамалық және өзге де нормативтік құқықтық актілері, ветеринария саласындағы басшылық, нормативтік, нұсқаулық және әдістемелік материалдар.
Еңбек функциясы 1: Жануар ауруларының және олардың пайда болу себептеріне диагностика жүргізу.	Дағды 1: Жануарлардың ауруларын диагностикалаудың негізгі принциптері.	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жануарлар ауруларының диагнозын қою үшін заманауи жетістіктерді ғылым мен технологияның қолдана отырып, клиникалық, иммунологиялық және басқа зертханалық зерттеулер жүргізу. 2. Клиникалық ветеринарлық тәжірибеде диагностика мен емдеудің заманауи әдістерін өзірлеу. 3. Патологиялық процестердің ықтимал себептерін, даму механизмдерін және нәтижелерін анықтау және сот-ветеринариялық сараптаманың қорытындыларын дәлелдеу. 4. Жануарлардың ауруларын дәл диагностикалау үшін жұмыста арнайы компьютерлік қолданбалы бағдарламаларды қолдану. 5. Ветеринариялық іс-шараларды жүргізу кезінде еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау, қоршаған ортаны қорғау және өрт қауіпсіздігі қағидалары мен нормаларының сақталуын қамтамасыз ету. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ҚР "Ветеринария туралы" Заңы. 2. Әдістемелік нұсқауларға, нұсқаулықтарға, жануарларды диагностикалау, алдын алу және емдеу қағидаларына сәйкес жалпы әдістерді пайдалана отырып, жануарларды клиникалық зерттеу жүргізу техникасы. 3. ҚР заңнамасында белгіленген тәртіппен бекітілген жануарлар ауруларының жалпы қабылданған критерийлері мен жіктелулері және тізбелері. 4. Жануарларды зерттеудің арнайы (аспаптық) әдістерінің деректерін түсіндіру және талдау әдістері. 5. Жануарларға арнайы (аспаптық) зерттеулер жүргізу кезінде пайдаланылатын құралдармен және жабдықтармен қауіпсіз жұмыс істеу қағидалары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Ұсынылмайды
	Дағды 2: Мал өлексесінен кейінгі диагностикалық аутопсияны орындау және патологиялық-анатомиялық диагноз қою.	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Өлген малды тексеру және ашу. 2. Зертханалық зерттеулер үшін сынама алуды жүзеге асыру. 3. Өлген малды сою үшін мамандандырылған жабдықтар мен құралдарды пайдалану жөніндегі жұмысты ұйымдастыру. 4. Диагноз қою үшін патологияанатомияның нәтижелерін талдаңыз және түсіндіру. 5. Мал өлексенің нәтижелерін ресімдеу және сараптама актісін (ашу хаттамасын) беру.

		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Әр түрлі малдың өлекселерін союдың әдістері мен техникалары. 2. Құлаған жануарлардың ағзалары мен жүйелерін зерттеу алгоритмі. 3. Нұсқаулық-әдістемелік құжаттарға сәйкес зертханалық талдауларды орындау үшін патматериал сынамаларын іріктеу әдістемесі. 4. Қазақстан Республикасының ветеринария саласындағы заңнамасына сәйкес жануарлардың өлексесін ашу процесіне қойылатын ветеринариялық-санитариялық талаптар. 5. Өлген малдың хаттамасын немесе актісін жасау (нысаны мен тәртібі).
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Ұсынылмайды
Еңбек функциясы 2: Жануарлар ауруларын емдеу және алдын алу.	<p>Дағды 1: Әр түрлі этиологиядағы жануарлардың аурулары кезінде емдеу шараларын жүргізу.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Әр түрлі этиологиялы аурулары бар жануарларды терапиялық, хирургиялық және акушерлік-гинекологиялық әдістерді қолдану және емдеу әдістері. 2. Ауру жануарларды емдеуді жүргізу, жануарларды ұстау, азықтандыру және күту кезінде зоогигиеналық және ветеринариялық ережелердің орындалуын қадағалау 3. Жануарларды емдеу үшін арнайы жабдықтар мен құралдарды қолдану. 4. Стандарттау және сертификаттаумен халықаралық талаптарға сәйкес ветеринарлық препараттардың сапасына бағалауды жүргізу. 5. Емдеу процедураларын жүргізу кезінде арнайы жабдықтармен қауіпсіз жұмыс істеу ережелері. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жануарларды емдеуде дәрілік және дәрілік емес терапияны таңдау алгоритмі мен критерийлері. 2. Жануарларды емдеу үшін негізгі терапиялық, хирургиялық және акушерлік әдістер мен манипуляциялар. 3. Жануарлардың патологиямен функционалды күйінің параметрлері қалыптастыру. 4. Емдік процедураларда орындау үшін арнайы жабдықтар мен құралдарды пайдалану. 5. Әртүрлі патология кезінде жануарлар ағзасына жаңа дәрілік заттардың фармакологиялық әсерінің негізгі механизмдері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Ұсынылмайды
	<p>Дағды 2: Жануарлардағы аурулардың алдын алу бойынша іс-шараларды жүзеге асыру.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Мал шаруашылығында профилактикалық және ветеринариялық-санитариялық іс-шаралар өткізу жоспарларын әзірлеу. 2. Шаруашылық жүргізуші субъектілердің, сондай-ақ жануарларды, өнімдер мен шикізатты сақтау және іске асыру пункттерінің ветеринариялық-санитариялық салауаттылығын қамтамасыз ету. 3. Мал шаруашылығы субъектілерінде, өнімдер мен шикізатты сақтауға арналған үй-жайларда дезинфекциялауды, дезинсекциялауды және дератизациялауды ұйымдастыру. 4. ҚР Ветеринария саласындағы ұйымдарда заңнамасының, ветеринариялық-санитариялық қағидалардың және халықты адамдар мен жануарларға ортақ аурулардан қорғау жөніндегі қағидалардың талаптарын орындауды қамтамасыз етеді.

		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Мал шаруашылығы объектілерінде дезинфекция, дезинсекция және дератизация жүргізу әдістері. 2. Ветеринария саласындағы нормативтік және нұсқаулық материалдарын, ҚР заңнамалық және өзге де нормативтік құқықтық актілерін басшылыққа алу. 4. Табиғи ошақты және антропозоонозды ауруларға қарсы емдеу-алдын алу іс-шараларын жүргізудің негізгі әдістері мен әдістері. 5. Биологиялық қалдықтарды сақтау және кәдеге жарату және жануарлардың мәйіттерін кәдеге жарату қағидалары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	не рекомендуется
<p>Еңбек функциясы 3: Жануарлар ауруларының алдын алуға және жоюға бағытталған ветеринариялық-санитариялық және профилактикалық іс-шараларды жүргізу.</p>	<p>Дағды 1: Мал шаруашылығы объектілерінде карантиндік іс-шараларды жүзеге асыру.</p>	Машықтар:
		<ol style="list-style-type: none"> 1. Мал шаруашылығы объектілерінде ветеринариялық-профилактикалық карантиндік іс-шаралар жоспарын құру. 2. Мал шаруашылығы шаруашылықтарында карантиндік іс-шаралар өткізу бойынша жұмыстар ұйымдастыру. 3. Мал шаруашылығы объектілерінде карантиндік іс-шараларды ұйымдастыру бойынша мамандандырылған ақпараттық деректер базасын қолдану.
		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ҚР "Ветеринария туралы" Заңы. 2. Ережелер мен нұсқаулар ветеринариялық қадағалау объектілерінде карантиндік іс-шаралар өткізу. 3. Қолайсыз пунктте жануарлардың аса қауіпті жұқпалы аурулары кезінде карантин мен шектеу іс-шараларын белгілеу қағидалары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Ұсынылмайды
	<p>Дағды 2: Эпизоотиялық жағдайға талдау жүргізу.</p>	Машықтар:
		<ol style="list-style-type: none"> 1. Жануарлар мен құстардың жұқпалы аурулары кезіндегі ветеринариялық іс-шараларды ветеринариялық есепке алу және есептілік жоспарын құру. 2. Жұқпалы аурулардың эпизоотиялық ошағын толық оқшаулауды және ветеринариялық-санитариялық іс-шараларды жүйелі және жоспарлы орындауды жүзеге асыру. 3. Мал шаруашылығы объектілерінде дезинфекция, дезинсекция, дератизация және дезактивация жүргізуді ұйымдастыру.
<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ҚР "Ветеринария туралы" Заңы. 2. Мал шаруашылығы объектілерінде дезинфекция, дезинсекция және дератизация жүргізу әдістері. 3. Мал шаруашылығы үй-жайларындағы микроклимат параметрлерінің нормативтік көрсеткіштері. 4. Жануарлардың жұқпалы аурулары кезінде ветеринариялық-санитариялық іс-шаралар өткізуді ұйымдастыру қағидалары. 		
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Ұсынылмайды	

	Дағды 3: Жануарлардан және өсімдіктерден алынатын өнімдерге ветеринариялық-санитариялық сараптама жүргізу.	Машықтар:	
		1. Жануарлар мен құстарды ветеринариялық тексеруді ұйымдастыру. 2. Жануарларды сою алдындағы ветсанэкспертиза ережелерін пайдалану және жануарлар мен өсімдіктерден алынатын өнімдер мен шикізаттарды ветсанэкспертизалардың нәтижелерін бағалау. 3. Жануарлардан алынатын өнімдер мен шикізатқа зертханалық зерттеулер жүргізу кезінде ветеринарияда қолданылатын зертханалық жабдықтар мен аспаптарды пайдалану. 4. Әр түрлі көлік құралдарымен тасымалдау процесінде жануарлардың және олардан алынатын өнімдер мен шикізаттың әл-ауқатын қамтамасыз ету.	
		Білімдер:	
		1. Мал шаруашылығы және өсімдік шаруашылығы өнімдеріне ветсанэкспертиза жүргізу әдістері. 2. Жануарлар мен өсімдіктерден алынатын өнімдер мен шикізаттың сынамалары мен ветсанэкспертизасының нәтижелерін тіркеуді есепке алу журналдарын ресімдеу нысандары мен қағидалары. 3. ҚР заңнамасына сәйкес мал сою өнімдеріне, шикізатқа және ет өнімдеріне қойылатын ветеринариялық-санитариялық және тамақ қауіпсіздігіне қойылатын талаптар. 4. Жануарлардан, өсімдіктерден алынатын өнімдер мен шикізатты залалсыздандыру, кәдеге жарату және жою тәртібі.	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Ұсынылмайды	
Қосымша еңбек функциясы 1: Қазақстан Республикасының заңнамалық және өзге де нормативтік құқықтық актілері, ветеринария саласындағы басшылық, нормативтік, нұсқаулық және әдістемелік материалдар.	Дағды 1: Қазақстан Республикасының заңнамалық және өзге де нормативтік-құқықтық актілерін білу.	Машықтар:	
		1. Ветеринариялық қызмет саласындағы заңнамалық және өзге де нормативтік-құқықтық актілермен және құжаттармен жұмыс істеу.	
		Білімдер:	
		1. Қазақстан Республикасының Конституциясы. 2. ҚР "Ветеринария туралы" Заңы. 3. Ветеринариялық қызмет мәселелерін реттейтін нормативтік-құқықтық актілер. 4. Жануарлардың жұқпалы және аса қауіпті ауруларымен күресу жөніндегі ережелер мен нұсқаулықтар.	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Ұсынылмайды	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Дербестік және жауапкершілік Командада жұмыс істей білу Аналитикалық ойлау		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	-		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	6	2250-0-002 ветеринариялық-санитариялық дәрігер	
	6	2250-0-003 ветеринариялық дәрігер	
14. Кәсіптің карточкасы «Ветеринариялық-санитариялық дәрігер»:			
Топтың коды:	2250-0		
Қызмет атауының коды:	2250-0-002		
Кәсіптің атауы:	Ветеринариялық-санитариялық дәрігер		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	6		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	6		

БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	21.08.2019 жылғы №307 ҚР АШМ бұйрығымен Ауыл шаруашылығы ұйымдарының басшылары мен мамандары лауазымдарының үлгілік біліктілік сипаттамалары. ҚР ұлттық жіктеуші 01. 2017 ж.11 бекітілді. 05. 2017 ж. №130-од. 091 Ветеринария		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары білім (бакалавриат, маман дәрежесі, ординатура)	Мамандық: Ветеринария	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Тиісті салада кемінде 3 жыл		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	қажет емес		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	2250-0-005 - Ветеринариялық дәрігер (эпидемиолог) 1342-2-004 - Ветеринариялық зертхана меңгерушісі		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Ветеринариялық-санитариялық сараптама жүргізу, Бақылаудағы объектілерді тасымалдау кезінде бақылау жүргізу және мал, құс,балық, ара шаруашылықтары объектілерінде ветеринариялық-санитариялық іс-шараларды ұйымдастыру арқылы мал және өсімдік тектес өнімдердің, шикізаттың, ара шаруашылығы мен су кәсіпшілігі өнімдерінің сапасы мен қауіпсіздігін ветеринарлық-санитарлық бақылау.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Мал шаруашылығы мен құс шаруашылығының ет және сою өнімдеріне, балық шаруашылығы және ара шаруашылығы өнімдеріне ветеринариялық-санитариялық сараптама жүргізу. 2. Сүт және сүт өнімдері, бал, жұмыртқа мен өсімдік тағамдарына ветеринариялық-санитариялық сараптама жүргізу. 3. Мал шаруашылығы, құс шаруашылығы, балық шаруашылығы, ара шаруашылығы объектілерінің ветеринариялық-санитариялық саламаттылығын қамтамасыз ету.	
	Қосымша еңбек функциялары:	1. Қазақстан Республикасының заңнамалық және өзге де нормативтік құқықтық актілері, ветеринария саласындағы басшылық, нормативтік, нұсқаулық және әдістемелік материалдар.	
Еңбек функциясы 1: Мал шаруашылығы мен құс шаруашылығының ет және сою өнімдеріне, балық шаруашылығы және ара шаруашылығы өнімдеріне ветеринариялық-санитариялық сараптама жүргізу.	Дағды 1: Жануарлар мен құстарды союды жүргізу, жануарлар мен құстардың мяса, сою өнімдерін ветеринариялық-санитариялық сараптау және олардың тағамдық қауіпсіздігін бағалау.	Машықтар:	
		1.Сою алдындағы тексеру нәтижелері негізінде жануарларды етке союға рұқсат берілуін анықтау. 2. Жануарлар мен құстардың ауруларын анықтау үшін ветсанэкспертиза әдістерін қолдана отырып, союдан кейінгі ветеринариялық тексеруді жүргізу. 3. Кейіннен пайдалануға жарамдылығын анықтау үшін ветсанэкспертиза әдістерін пайдалана отырып, кесілген етті ветеринариялық-санитариялық тексеруді жүргізу. 4. Бұрмалануға күдік туындаған жағдайда ет пен сою өнімдерінің түрлеріне сәйкестендіруді жүзеге асыру. 5. Жануарлардан алынатын ет, өнімдер мен шикізатқа зертханалық зерттеулер жүргізу кезінде зертханалық жабдықтар мен аспаптарды пайдалану. 6. Өнімдердің, ет шикізаты мен ет өнімдерін союдың ветеринариялық-санитариялық талаптарға сәйкестігі туралы ветеринариялық құжаттарды ресімдеу.	

		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ҚР Ветеринария және тамақ өнімдерінің қауіпсіздігі саласындағы заңнамасына сәйкес шикізат пен ет өнімдеріне ветеринариялық-санитариялық және тамақ қауіпсіздігіне қойылатын талаптар. 2. Жануарлар мен құстарды, сою өнімі мен шикізатын сою алдындағы және союдан кейінгі қарап-тексеруді жүргізу тәртібі. 3. Ет пен ет өнімдерінің балғындығын анықтаудың заманауи әдістері. 4. Ет өнімдерінің түрлері мен сәйкестендіру бойынша зерттеулер жүргізу әдістемесі. 5. Сою өнімдері мен жануарлардан алынатын шикізаттың құрамында улы, химиялық заттардың болуына зертханалық зерттеулер жүргізу тәртібі. 6. Пайдалануға жарамсыз деп танылған етті, ет өнімдерін, ет өнімдерін және жануарлар шикізатын зарарсыздандыру, кәдеге жарату және жою тәртібі.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Ұсынылмайды
	<p>Дағды 2: Балық шаруашылығы өнімдеріне ветеринариялық-санитариялық сараптама жүргізу.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ішкі сауда объектілерінде және оларды қайта өңдеу кәсіпорындарында балық шаруашылығы өнімдерін ветеринариялық-санитариялық қарап-тексеруді жүргізу. 2. Зерттеу жүргізу үшін зертханалық жабдықтар мен аспаптарды пайдалану. 3. Ветсанэкспертиза нәтижелерін ескере отырып, бағалау негізінде балық шаруашылығы өнімдерін тасымалдауға және сатуға жол берілуін не жол берілмеуін айқындау. 4. Ветеринариялық-санитариялық сараптама нәтижелері негізінде есепті-есептік құжаттаманы ресімдеу. 5. Сапасыз деп танылған балық шаруашылығы өнімдерін зарарсыздандыруды, кәдеге жаратуды және жоюды жүргізу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ҚР заңнамасымен қойылатын ветеринариялық-санитариялық және тамақ қауіпсіздігінің талаптары. 2. Ветеринариялық сараптама жүргізу үшін балық шаруашылығы өнімдерін іріктеу әдістемесі. 3. Балық өнімдеріне ветсанэкспертиза жүргізуге арналған зертханалық жабдықтар мен аспаптармен жұмыс істеу қағидалары. 4. Рұқсат беру сипаты бар ветеринариялық құжаттарды ресімдеу ережесі. 5. Балық шаруашылығы өнімдеріне ветсанэкспертиза нәтижелері бойынша ресімделетін есепке алу және есеп беру құжаттарын жүргізу қағидалары. 6. Тұтыну үшін сапасыз деп танылған балық өнімдерін залалсыздандыру, кәдеге жарату және жою тәртібі.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Ұсынылмайды
<p>Еңбек функциясы 2: Сүт және сүт өнімдері, бал, жұмыртқа мен өсімдік тағамдарына ветеринариялық-санитариялық сараптама жүргізу.</p>		

	<p>Дағды 1: Сүттің, балдың, жұмыртқаның және өсімдік тағамдарының сапасы мен тағамдық қауіпсіздігін бағалау.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сүт және сүт өнімдерін өсімдік тағамдарын, бал мен жұмыртқаға зерттеу кезінде әдістерді қолдану. 2. Өнім жеткізілген қаптаманы (ыдысты) оның қауіпсіздік талаптарына сәйкестігі тұрғысынан қарап-тексеруді жүргізу. 3. Ветеринариялық-санитариялық және тағамдық қауіпсіздік талаптарына сәйкес сүт, бал сүт өнімдері, үй құсы жұмыртқалары және өсімдік тағамдары бойынша зерттеулер жүргізу. 4. Ветеринариялық-санитариялық сараптама нәтижелері бойынша сапалы емес деп танылған өнімдерді залалсыздандыру, кәдеге жарату, жою тәртібін айқындау және шешім қабылдау. 5. Өнімдерді зарарсыздандыру, кәдеге жарату, жою процесінде ветеринариялық-санитариялық талаптардың сақталуына бақылауды жүзеге асыру. 6. Өнімнің ветеринариялық-санитарлық сараптамасының нәтижелері бойынша есепке алу құжаттамасын жүргізу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сүт, сүт өнімдері, бал, жұмыртқа және өсімдік тағамдарының сынамаларын алу әдістері. 2. Сүт өнімдеріне, балға, жұмыртқаға және өсімдік өнімдеріне ветсанэкспертиза жүргізу әдістері және оларды сапа және азық-түлік қауіпсіздігі көрсеткіштері бойынша бағалау. 3. Сүт өнімдеріне, балға, жұмыртқаға және өсімдік тағамдарына химиялық және уытты заттардың құрамына зертханалық зерттеулер жүргізуге қойылатын талаптар. 4. Сүтті, сүт өнімдерін, балды, жұмыртқаны және өсімдік тағамдарын зарарсыздандыруға, кәдеге жаратуға және жоюға қойылатын талаптар. 6. Өнімдердің ветеринариялық-санитариялық жай-күйін және тамақ қауіпсіздігін куәландыратын ветеринариялық құжаттарды ресімдеу нысандары мен қағидалары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Ұсынылмайды
<p>Еңбек функциясы 3: Мал шаруашылығы, құс шаруашылығы, балық шаруашылығы, ара шаруашылығы объектілерінің ветеринариялық-санитариялық саламаттылығын қамтамасыз ету.</p>	<p>Дағды 1: Мал шаруашылығы, құс шаруашылығы, балық шаруашылығы және ара шаруашылығы объектілерінде зоогигиеналық және ветеринариялық-санитариялық іс-шараларды ұйымдастыру және өткізу.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Мал шаруашылығы және құс шаруашылығы үй-жайларының өндірістік ғимараттарының негізгі технологиялық элементтерінің алаңдары мен өлшемдерінің қолданыстағы зоогигиеналық нормативтерге сәйкестігін бағалау. 2. Мал және құс шаруашылығы үй-жайларының микроклиматын анықтауға арналған зертханалық аспаптармен және жабдықтармен жұмыс жүргізу. 3. Дезинфекция, дезинсекция дератизация, дезактивация жүргізу және оларды жүргізу сапасын бағалау. 4. Мал шаруашылығы, құс шаруашылығы балық шаруашылығы және Ара шаруашылығы объектілерін жұқпалы этиология ауруларынан қорғауға бағытталған ветеринариялық-санитариялық іс-шараларға бағалау жүргізу. 5. Мал шаруашылығы, құс шаруашылығы, балық шаруашылығы, ара шаруашылығы объектілерінде есепке алу және есеп беру құжаттарын ресімдеу.

	<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Үй-жайлардың микроклиматының параметрлерін қамтамасыз ету бойынша аспаптар мен жабдықтардың жұмыс істеу принциптері мен тәртібі. 2. Осы өлшеу аспаптарын белгіленген үлгідегі құжаттамаға енгізу тәртібі. 3. Жануарларды, балықтар мен араларды өсіру және өсіру объектілеріндегі ветеринариялық-санитариялық іс-шаралар. 4. Үй-жайларды дезинфекциялау, дезинсекциялау және дезактивациялауды жүргізу құралдары мен әдістері. 5. Араларды өсіруге және тасымалдауға және су шаруашылығы су айдындарының аумағына қойылатын ветеринариялық-санитариялық талаптар.
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Ұсынылмайды
<p>Дағды 2: Жануарлардан, құстардан, алынатын өнімдер мен шикізатты тасымалдау кезіндегі ветеринариялық-санитариялық бақылау.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жануарлардың, құстардың, балықтардың және аралардың әртүрлі түрлерін тасымалдау үшін көлік құралдарын дайындауды жүзеге асыру. 2. Мал шаруашылығы, құс шаруашылығы, балық шаруашылығы және Ара шаруашылығы өнімдерін әртүрлі көлік түрлерімен тасымалдау кезінде ветеринариялық-санитариялық бақылауды жүзеге асыру. 3. Көлік құралдарының әртүрлі түрлерімен тасымалдау процесінде жануарлар мен құстардың әртүрлі түрлерін азықтандыруды, күтіп-ұстауды және суаруды қамтамасыз ету. 4. Тасымалдау процесінде ауру жануарлар, құстар, балықтар мен аралар анықталған жағдайда ветеринариялық-санитариялық іс-шаралар жүргізу. 5. Көлік құралдарын дезинфекциялау сапасына бақылау жүргізу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жануарларды, құстарды, балықтар мен араларды тасымалдау кезіндегі ветеринариялық-санитариялық ережелер. 2. Ет, ет және сүт өнімдерін, жұмыртқа мен жануарлардан алынатын шикізатты тасымалдау кезіндегі ветеринариялық-санитариялық талаптар. 3. Жануарларды, жануарлардан алынатын өнімдерді, жануарлардан алынатын шикізатты тасымалдауды жүзеге асыру үшін ресімделетін құжаттар. 4. Тасымалдау процесіне қатысқан көлік құралдарын тазарту және дезинфекциялау тәртібі. 5. Жеке профилактика және қауіпсіздік шаралары.
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Ұсынылмайды
<p>Дағды 3: Жануарларға алғашқы көмек көрсету принциптері.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Төтенше жағдайлар кезінде жануарларға алғашқы ветеринарлық көмек көрсету. 2. Термометрияны, хирургиялық жараларды емдеу шараларын жүргізу. 3. Травматикалық зақымдану, улану кезінде жануарларға дәрігерге дейінгі көмек көрсету. 4. Зертханалық зерттеулер үшін сынама алуды жүзеге асырады.

		Білімдер:	
		1. Карантиндегі изоляторда және изоляторда Ауру жануарларды күту ережелері. 2. Жануарларға емдік көмек көрсету тәсілдері мен әдістері. 3. Дәрілік заттарды енгізу тәсілдері. 4. Жануарлармен жұмыс істеу барысында құралдарды, жабдықтарды пайдалану кезінде жеке қауіпсіздік ережелері.	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Ұсынылмайды	
Қосымша еңбек функциясы 1: Қазақстан Республикасының заңнамалық және өзге де нормативтік құқықтық актілері, ветеринария саласындағы басшылық, нормативтік, нұсқаулық және әдістемелік материалдар.	Дағды 1: Қазақстан Республикасының заңнамалық және өзге де нормативтік-құқықтық актілерін білу.	Машықтар:	
		1. Ветеринариялық қызмет саласындағы заңнамалық және өзге де нормативтік-құқықтық актілермен және құжаттармен жұмыс істеу.	
		Білімдер:	
		1. Қазақстан Республикасының Конституциясы. 2. ҚР "Ветеринария туралы" Заңы. 3. Ветеринариялық қызмет мәселелерін реттейтін нормативтік-құқықтық актілер. 4. Жануарлардың жұқпалы және аса қауіпті ауруларымен күресу жөніндегі ережелер мен нұсқаулықтар.	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Ұсынылмайды	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Дербестік және жауапкершілік Аналитикалық ойлау Ауызекі сөйлеу дағдылары		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	-		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	5	Зоотехник 3142-0-007	
	6	Ветеринарлық дәрігер (эпидемиолог) 2250-0-005	
15. Кәсіптің карточкасы «Ветеринариялық дәрігер (серолог)»:			
Топтың коды:	2250-0		
Қызмет атауының коды:	2250-0-004		
Кәсіптің атауы:	Ветеринариялық дәрігер (серолог)		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	6		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	6		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	21.08.2019 жылғы № 307 ҚР АШМ бұйрығымен Ауыл шаруашылығы ұйымдарының басшылары мен мамандары лауазымдарының үлгілік біліктілік сипаттамалары. 01. 2017 ж.11 бекітілді ҚР Ұлттық білім жетекшісі. 05. 2017 ж. №130-од. Ветеринар (серолог).		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары білім (бакалавриат, маман дәрежесі, ординатура)	Мамандық: Ветеринария	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Тиісті салада кемінде 3 жыл.		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	қажет емес		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	2250-0-005 - Ветеринариялық дәрігер (эпидемиолог) 1342-2-004 - Ветеринариялық зертхана меңгерушісі		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Жануарлар мен құстардың және гидробионттардың барлық түрлерінің әртүрлі ауруларына серологиялық әдістермен диагностикалық зерттеулер жүргізу.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			

Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	<p>1. Зертханалық зерттеулер үшін материалдарды іріктеуді жүргізу, зерттеулерге келіп түсетін материалдарды қабылдау бойынша жұмысты қамтамасыз ету және оларды зерттеулер аяқталғанға дейін сақтауын қамтамасыз ету.</p> <p>2. Вирустық, бактериялық және паразиттік этиология ауруларына жануарлар мен құстардың барлық түрлерінің қан сарысуын зерттеудің серологиялық әдістерін жүргізу.</p>
	Қосымша еңбек функциялары:	
Еңбек функциясы 1: Зертханалық зерттеулер үшін материалдарды іріктеуді жүргізу, зерттеулерге келіп түсетін материалдарды қабылдау бойынша жұмысты қамтамасыз ету және оларды зерттеулер аяқталғанға дейін сақтауын қамтамасыз ету.	Дағды 1: Зертханалық зерттеулер үшін материалдарды іріктеуді жүргізу.	Машықтар:
		<p>1. Зертханалық зерттеулер үшін сынама алуды жүзеге асыру.</p> <p>2. Материалдарға зертханалық зерттеулер жүргізу.</p> <p>3. Серологиялық зерттеу әдістерін қолдана отырып жұмыс жасауын қамтамасыз ету.</p> <p>4. Серологиялық зерттеулер жүргізу үшін қоректік ортаны дайындау.</p> <p>5. Жануарлар ауруларының қоздырғыштарын анықтау және типтеуді жүзеге асыру</p> <p>6. Зертханалық-диагностикалық зерттеулерді талдау және есепке алуды қамтамасыз ету.</p>
		Білімдер:
		<p>1. Қазақстан Республикасының заңнамалық және өзге де нормативтік құқықтық актілері.</p> <p>2. Зертханалық жабдықтар мен аспаптардың жұмыс қағидалары мен пайдалану ережелері.</p> <p>3. Серологиялық зерттеулер жүргізу әдістемесі.</p> <p>4. Жануарлар мен өсімдіктердің вирустық ауруларының қоздырғыштарын анықтау әдістері және карантинге жатқызылған өнімдердің үлгілерін іріктеу әдістері.</p> <p>5. Қорапты зарарсыздандыру, жұмыс орнын өңдеу, құралдарды зарарсыздандыру, реактивтерді, қоректік ортаны дайындау ережелері.</p> <p>6. Еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау және өрт қауіпсіздігі және жеке гигиена ережелері.</p>
		Дағдыны тану мүмкіндігі:
Еңбек функциясы 2: Вирустық, бактериялық	Дағды 2: Зерттеуге түсетін материалдарды қабылдау және оларды зерттеу аяқталғанға дейін сақтау жөніндегі жұмысты қамтамасыз ету.	Машықтар:
		<p>1. Зерттеуге түскен материалды қабылдау оны зерттеу аяқталғанға дейін сақтауды қамтамасыз етеді.</p> <p>2. Зерттеулер жүргізуге және санитарлық өңдеуге арналған материалдардың шығысы бойынша құжаттаманы ресімдеу.</p> <p>3. Жүргізілген талдаулардың нәтижелерін ресімдейді және есептейді және биологиялық материал қалдықтарының жойылуын қамтамасыз етеді.</p> <p>4. Ветеринариялық қызметте визуалды және техникалық бақылау әдістерін қолдану.</p>
		Білімдер:
		<p>1. Қазақстан Республикасының заңдары мен өзге де нормативтік құқықтық актілері, сондай-ақ ветеринария мәселелері жөніндегі нормативтік құжаттар.</p> <p>2. Сақтау және кәдеге жарату ережелері биологиялық қалдықтарды, оның ішінде жануарлардың мәйіттерін.</p> <p>3. Қоректік орталар мен диагностикалық препараттардың дұрыс сақталуы және жарамдылық мерзімі.</p> <p>4. Ветеринариялық қызметтегі визуалды және техникалық бақылау әдістерімен.</p>
		Дағдыны тану мүмкіндігі:

және паразиттік этиология ауруларына жануарлар мен құстардың барлық түрлерінің қан сарысуын зерттеудің серологиялық әдістерін жүргізу.	Дағды 1: Жануарлардың, құстардың және балықтардың барлық түрлерінің қан сарысуын серологиялық зерттеу.	Машықтар: 1. Зертханалық зерттеулер жүргізу үшін материалдардың (Реактивтердің, реагенттердің және т.б.) жұмсалуды бақылауды жүзеге асыру. 2. Жануарлардың барлық түрлерінің әртүрлі ауруларына серологиялық әдістермен диагностикалық зерттеулер жүргізу 3. Жануарлардың аса қауіпті ауруларының жасырын түрлерін анықтау; 4. Карантинге жатқызылған өнімнің белгіленген талаптарға сәйкестігіне сынақтар, карантиндік талдау және карантиндік сараптама жүргізеді.
		Білімдер: 1. Материалдарды зертханалық зерттеу әдістері. 2. Ветеринариялық құжаттарды және ветеринариялық есептілікті ресімдеу тәртібі. 3. Ветеринариялық препараттарды қолдану жөніндегі нұсқаулықтар 4. Халықаралық және отандық стандарттар.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Ұсынылмайды
	Дағды 2: Жануарлардың аурулары мен өлімінің алдын алуға бағытталған зертханалық-диагностикалық зерттеулер жоспарларын әзірлеу.	Машықтар: 1. Ветеринария бойынша белгіленген есептілікті дайындау және есепке алуды жүргізу. 2. Өндірістік және оның функционалдық міндеттеріне кіретін басқа да мәселелер бойынша басқа кәсіпорындармен, ұйымдармен және мекемелермен өзара әрекеттесу. 3. Зертханалық карантиндік-фитосанитариялық және ветеринариялық-санитариялық сараптама жүргізеді. 4. Өз құзыреті шегінде зертхана қызметкерлеріне әдістемелік және практикалық көмек көрсету.
	Білімдер: 1. «Ветеринария туралы» заңы. 2. Зертханалық және биохимиялық зерттеу әдістері 3. Жануарлардың жұқпалы және аса қауіпті ауруларымен күресу жөніндегі ережелер мен нұсқаулықтар. 4. Жануарлар ауруларымен күрес жөніндегі әдістемелер мен нұсқаулықтар, ветеринариялық препараттарды қолдану жөніндегі нұсқаулықтар, жануарлардан алынатын өнімдер мен шикізатты ветсанэкспертизалау қағидалары.	
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Ұсынылмайды	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Дербестік және жауапкершілік Тәртіптілік	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	-	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	6	3142-0-007 Зоотехник
	5	3142-0-009 Сүт өндірісінің зоотехнигі
16. Кәсіптің карточкасы «Ветеринариялық дәрігер (эпидемиолог)»:		
Топтың коды:	2250-0	
Қызмет атауының коды:	2250-0-005	
Кәсіптің атауы:	Ветеринариялық дәрігер (эпидемиолог)	
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	6	
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	6	

БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Ауыл шаруашылығы ұйымдарының басшылары мен мамандары лауазымдарының үлгілік біліктілік сипаттамалары. ҚР АШМ бұйрығымен 21.08.2019 жылғы № 307. ҚР Ұлттық білім жіктеуші 01. 2017 ж.11 бекітілді. 05. 2017 ж. №130-од. Ветеринарлық дәрігер (эпидемиолог).		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары білім (бакалавриат, маман дәрежесі, ординатура)	Мамандық: Ветеринария	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Тиісті салада кемінде 3 жыл.		
Формалды емес және информформалы біліммен байланыс:	қажет емес		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	2250-0-002 - Ветеринариялық-санитариялық дәрігер 2250-0-004 - Ветеринариялық дәрігер (серолог)		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Мал шаруашылығында профилактикалық, ветеринариялық-санитариялық, эпизоотияға қарсы және емдеу іс-шараларын әзірлеу және жүргізу.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Жануарлар мен құстардың ауруларын алдын алу бойынша эпизоотияға қарсы іс-шараларды орындау. 2. Жұқпалы аурулар кезінде жануарларға алғашқы көмек көрсету.	
	Қосымша еңбек функциялары:		
Еңбек функциясы 1: Жануарлар мен құстардың ауруларын алдын алу бойынша эпизоотияға қарсы іс-шараларды орындау.	Дағды 1: Эпизоотияға қарсы іс-шаралар өткізу.	Машықтар:	
		1. Жануарлар мен құстар ауруларының алдын алу бойынша жоспарлы профилактикалық және эпизоотияға қарсы іс-шаралар жүргізу. 2. Вакцинация мен диагностикалық зерттеулерге қажетті биологиялық заттардың қажеттілігін анықтап, есептеу. 3. Эпизоотияға қарсы іс-шаралардың дұрыс есебін және ветеринариялық есептілік журналын жүргізу.	
		Білімдер:	
		1. Қазақстан Республикасының заңдары, ветеринариялық қызметті жүзеге асыру мәселелері жөніндегі басқару органдарының нормативтік-құқықтық актілері. 2. Жануарларды қарау тәртібінің себептері, даму тетіктері, клиникалық көріністері, диагностика әдістері, асқынулары, жануарлар ауруларын емдеу және алдын алу принциптері. 3. Құралдармен және жабдықтармен жұмыс істеу кезіндегі қауіпсіздік ережелері.	
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Ұсынылмайды		
	Дағды 2: Эпизоотияға қарсы іс-шаралар жоспарын жасау және жүзеге асыру.	Машықтар:	
		1. Эпизоотияға қарсы іс-шаралар жоспарын құру 2. Аса қауіпті аурулардың алдын алу және жою бойынша эпизоотияға қарсы іс-шараларды ұйымдастыру және жүзеге асыру. 3. Мал шаруашылығы субъектілерінде, жануарлардан алынатын өнімдер мен шикізатты өңдеу және сақтау үшін үй-жайларда дезинфекция, дезинсекция, дератизация жүргізу. 4. Қолданыстағы нұсқаулықтарға сәйкес ұйымда профилактикалық және эпизоотияға қарсы іс-шараларды жүргізу.	

		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Вакцинация және диагностикалық зерттеулер жүргізу әдістері мен әдістері. 2. Дезинфекция, дезинсекция және дератизация жүргізу әдістері. 3. Профилактикалық іс-шаралар жоспарын құру және жүргізу, биологиялық өнімдердің қажеттілігі мен сақталуын бақылау. 4. Жұқпалы аурулар кезінде жануарлардың биологиялық қалдықтары мен мәйіттерін кәдеге жарату ережесі.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Ұсынылмайды
Еңбек функциясы 2: Жұқпалы аурулар кезінде жануарларға алғашқы көмек көрсету.	Дағды 1: Жұқпалы аурулар кезінде ауру жануарларға күтім жасау.	Машықтар:
		<ol style="list-style-type: none"> 1. Изоляторда жұқпалы аурулар кезінде ауру жануарларға күтім жасау. 2. жұқпалы аурулар кезінде жануарларға алғашқы көмек көрсету. 3. диагностикалық зерттеулерді, жануарларды иммундауды, аса қауіпті жұқпалы аурулардың ошақтарын жоюды ұйымдастыру. 4. жұқпалы ауруларды диагностикалау мен кешенді емдеудің теориялық принциптерін білу.
		Білімдер:
		<ol style="list-style-type: none"> 1. Жануарлар анатомиясы мен физиологиясының негіздері. 2. Изоляторда жұқпалы аурулар кезінде ауру жануарларды күту ережелері. 3. Ветеринариялық клиникалық пәндердің теориялық негіздері. 4. Зооантропонозды аурулардың ветеринариялық статистикасы. 5. Жұқпалы аурулар кезінде жануарлармен жұмыс істеу кезіндегі жеке қауіпсіздік ережелері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Ұсынылмайды
	Дағды 2: Жұқпалы аурулар кезінде жануарларды емдеу.	Машықтар:
		<ol style="list-style-type: none"> 1. Вакцинация техникасы бойынша нұсқаулықтар әзірлеу және жұқпалы аурулар кезінде диагностикалық зерттеулер ұйымдастыру. 2. Жұқпалы аурулар кезінде жануарларға алғашқы көмек көрсету. 3. Жұқпалы ауруларды емдеу және алдын алу үшін емдеу-алдын алу шараларын жүргізу. 4. Жануарлардың аса қауіпті жұқпалы ауруларының ошақтарын жоюды ұйымдастыру.
		Білімдер:
		<ol style="list-style-type: none"> 1. Жануарлар анатомиясы мен физиологиясының негіздері. 2. Негізгі себептері, даму механизмдері, клиникалық көріністері, диагностика әдістері, жануарлардың жұқпалы ауруларын емдеу және алдын алу принциптері. 3. Қолданылатын дәрілік заттар, олардың әсері және әртүрлі этиологиядағы жұқпалы аурулар кезінде жануарлар ағзасына енгізу әдістері. 4. Дәрі-дәрмектер мен биопрепараттарды сақтау ережелері мен пайдалану тәртібі.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Ұсынылмайды
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Дербестік және жауапкершілік Тәртіптілік	

Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	-		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	5	Зоотехник	
	5	Сүт өндірісінің зоотехнигі	
17. Кәсіптің карточкасы «Ветеринариялық хирург»:			
Топтың коды:	2250-0		
Қызмет атауының коды:	2250-0-007		
Кәсіптің атауы:	Ветеринариялық хирург		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	6		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	6		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Ауыл шаруашылығы ұйымдарының басшылары мен мамандары лауазымдарының үлгілік біліктілік сипаттамалары. ҚР АШМ-нің 2019 жылғы 21.08. № 307 бұйрығы. 2017 жылғы 11.05.№13-од ҚР Ұлттық білім жіктеуші. Ветеринарный хирург.		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары білім (бакалавриат, маман дәрежесі, ординатура)	Мамандық: Ветеринария	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Тиісті салада кемінде 3 жыл.		
Формалды емес және информталы біліммен байланыс:	қажет емес		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	2250-0-003 - Ветеринариялық дәрігер 2250-0-006 - Ветеринариялық дәрігер-консультант		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Жануарлар мен құстардың әртүрлі түрлерінің хирургиялық ауруларын диагностикалау, емдеу және алдын алу бойынша шаруашылық жүргізуші субъектілер мен клиникалар жағдайында емдеу-алдын алу іс-шараларының жоспарын жасау және орындау.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Хирургиялық патологиялар кезінде ветеринариялық-профилактикалық іс-шараларды жоспарлау және ұйымдастыру. 2. Жарақат алған кезде жануарларға алғашқы көмек көрсету.	
	Қосымша еңбек функциялары:	1. Жарақаттанудың, байланысты аурулардың алдын алу бойынша жоспар құру және жұмыстарды орындау жануарларды ұстау және азықтандыру жағдайларын бұзу (жемшөп, пайдалану, жыныстық және т.б.).	
Еңбек функциясы 1: Хирургиялық патологиялар кезінде ветеринариялық-профилактикалық іс-шараларды жоспарлау және ұйымдастыру.	Дағды 1: Жануарлардың хирургиялық патологиясының алдын алу бойынша ветеринариялық шараларды жүргізу.	Машықтар:	
		1. Әртүрлі патологияларды анықтау мақсатында жануарларды диспансерлеуді ұйымдастыру. 2. Жануарлардың хирургиялық патологиясының алдын алу бойынша іс-шаралар жоспарын жасаңыз. 3. Қажетті диагностикалық және профилактикалық шараларды жүргізу.	
		Білімдер:	
		1. ҚР «Ветеринария туралы» Заңы. 2. Ветеринариялық қызмет мәселелерін реттейтін нормативтік-құқықтық актілер. 3. Ветеринариялық хирургия бойынша қажетті базалық білім деңгейі.	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Ұсынылмайды	

	Дағды 2: Емдеу-алдын алу іс - шараларын жүргізу және олардың нәтижелерін қорыту.	Машықтар: 1. Өртүрлі патологияларды анықтау мақсатында жануарларды диспансерлеуді ұйымдастыру. 2. Жарақаттанудың алдын алу бойынша талдау жүргізу және жоспарлар жасау. 3. Хирургиялық патологияны емдеудің инновациялық әдістері мен құралдарын енгізу бойынша іс-шаралар жүргізу.
		Білімдер: 1. Ветеринариялық қызметті реттейтін нормативтік-құқықтық актілер. 2. Хирургиялық патологиядан жануарлардың аурулары мен өлімінің алдын алу бойынша ветеринариялық-профилактикалық іс-шараларды жүргізу қағидалары. 3. Еңбекті қорғау талаптары және тіршілік қауіпсіздігі.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Ұсынылмайды
Еңбек функциясы 2: Жарақат алған кезде жануарларға алғашқы көмек көрсету.	Дағды 1: Ауру жануарларды изоляторда күту, термометрия, жараларды емдеу	Машықтар: 1. Изоляторда ауру жануарларға күтім жасау, жараларды емдеу әдістері. 2. Жарақат алған кезде жануарларға алғашқы көмек көрсетіңіз. 3. Хирургиялық патологияларға алғашқы көмек көрсету үшін дәрі-дәрмектерді қолданыңыз.
		Білімдер: 1. «Ветеринария туралы» заң. 2. Жануарлар анатомиясы мен физиологиясының негіздері. 3. Карантиндегі изоляторда және изоляторда Ауру жануарларды күту ережелері. 4. Жануарларға емдік көмек көрсету тәсілдері. 5. Дәрілік заттарды енгізу тәсілдері. 6. Жануарлармен жұмыс істеу кезінде, құралдарды, жабдықтарды пайдалану кезінде жеке қауіпсіздік ережелері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Ұсынылмайды
	Дағды 2: Ауру жануарларға емдеу рәсімдерін орындау.	Машықтар: 1. Хирургиялық патологияларды анықтау мақсатында жануарларды диспансерлеуді ұйымдастыру. 2. Хирургиялық патологияларды диагностикалау және емдеу әдістері. 3. Хирургиялық патологияны емдеуде дәрілік заттардың әсер ету механизмі және қолдану әдістері. 4. Қажетті емдеу процедураларын, соның ішінде хирургиялық араласуды жүргізу.
		Білімдер: 1. ҚР «Ветеринария туралы» Заңы. 2. Жарақаттар мен жарақаттардың түрлері, ашық және жабық механикалық зақымдануларды диагностикалау және емдеу. 3. Ең жиі қолданылатын дәрілік заттар, олардың әсері және жануарлар ағзасына енгізу әдістері. 4. Хирургиялық жабдықтар мен құралдардың жұмыс принциптері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Ұсынылмайды
Қосымша еңбек функциясы 1: Жарақаттанудың, байланысты аурулардың алдын алу бойынша жоспар құру және жұмыстарды орындау жануарларды		

ұстау және азықтандыру жағдайларын бұзу (жемшөп, пайдалану, жыныстық және т.б.).	Дағды 1: Өртүрлі хирургиялық патологиялар үшін жоспар құру және жұмыстарды орындау.	Машықтар:	
		1. Жануарларды ұстау және тамақтандыру жағдайларының бұзылуымен байланысты хирургиялық патологиялар кезінде жоспар құру және жұмыстарды орындау. 2. Нормативтік-техникалық құжаттамамен жұмыс істеу. 3. Жануарларды ұстау және тамақтандыру жағдайлары бұзылған жағдайда хирургиялық процедураларды орындау.	
		Білімдер:	
		1. Жануарларды тамақтандыру рационы. 2. Жемшөп пен жемшөп қоспаларын зоотехникалық талдау. 3. Әр түрлі хирургиялық патологияларға арналған әдістер мен хирургиялық араласулар.	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Ұсынылмайды	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Дербестік және жауапкершілік Командада жұмыс істей білу		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	-		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	6	Ветеринариялық кеңесші	
	6	Ветеринарлық дәрігер	
18. Кәсіптің карточкасы «Ветеринариялық зертхана меңгерушісі»:			
Топтың коды:	1342-2		
Қызмет атауының коды:	1342-2-004		
Кәсіптің атауы:	Ветеринариялық зертхана меңгерушісі		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің 2020 жылғы 30 желтоқсандағы №2553 бұйрығы, 15-Параграф. «Басшылар, мамандар және басқа да қызметшілер лауазымдарының біліктілік анықтамалығын бекіту туралы» (2022 ж. 12.08. өзгертулермен). 1342-2-004 ветеринариялық зертхана меңгерушісі		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Ветеринария	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Тиісті салада кемінде 5 жыл		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	қажет емес		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	1342-2-005 - Ветеринариялық станцияның меңгерушісі 1342-2-006 - Ветеринариялық пункт меңгерушісі 1342-2-007 - Ветеринариялық учаске меңгерушісі		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Мал, құс, өсімдік, балық, ара шаруашылығы өнімдеріне клиникалық-диагностикалық зерттеулер мен ветеринариялық-санитариялық сараптама жүргізуге басшылық жасау, сондай-ақ ветеринариялық зертхананың жұмысын жоспарлайды және ұйымдастыру.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Ветеринарлық зертхананың жұмысын жоспарлау және ұйымдастыру. 2. Ауруларды диагностикалау, жануарлардан алынатын өнімдер мен шикізатқа, жемшөп пен олардың қоспаларына ветеринариялық-санитариялық сараптама бойынша зерттеулердің уақтылы және сапалы жүргізілуін қамтамасыз ету.	

	Қосымша еңбек функциялары:	
Еңбек функциясы 1: Ветеринарлық зертхананың жұмысын жоспарлау және ұйымдастыру.	Дағды 1: Қызмет саласы шеңберінде жануарлар ауруларын диагностикалау функциялары бар сынамаларды қабылдау, өкімшілік-шаруашылық қызмет, виварий және басқа бөлімдердің жұмысын басқару және үйлестіру.	Машықтар: 1. Диагностикалық зерттеулермен бөлімдердің қызметін жоспарлау және жүзеге асыру. 2. Зерттеулерді / сынақтарды, оның тәртібі мен барысын жоспарлау. 3. Кәсіпорындағы процестерді тиімді басқарыңыз және оларды жақсарту бойынша шаралар жасау. 4. Зерттеудің жаңа әдістері бойынша ұсыныстарды қарау, сынақтан өткізу және бекіту үшін нұсқаулық құжаттарды әзірлеу. 5. Еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау бойынша ішкі бақылауды жүзеге асыру.
		Білімдер: 1. «Ветеринария туралы», «Тамақ өнімдерінің қауіпсіздігі Қазақстан Республикасының заңдары». 2. Ветеринариялық қызмет бойынша нұсқаулық құжаттар. 3. «Өлшем бірлігін қамтамасыз ету туралы», «Техникалық реттеу туралы» Қазақстан Республикасының уәкілетті органы бекіткен Еуразиялық экономикалық одақтың ветеринария және тамақ өнімдерінің қауіпсіздігі жөніндегі нормативтік-құқықтық актілері. 4. Жануарлардан алынатын өнімдер мен шикізатты ветеринариялық-санитариялық сараптау қағидалары, құс, өсімдік, балық және ара шаруашылығы өнімдері. 5. Қауіпсіздік техникасы, өндірістік санитария, санитарлық жұмыс режимі, өрттен қорғау ережелері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Ұсынылмайды
Еңбек функциясы 2: Ауруларды диагностикалау, жануарлардан алынатын өнімдер мен шикізатқа, жемшөп пен олардың қоспаларына ветеринариялық-санитариялық сараптама бойынша зерттеулердің уақтылы және сапалы жүргізілуін қамтамасыз ету.	Дағды 1: Диагностикалық зерттеулер үшін сынама алуды жүзеге асыру.	Машықтар: 1. Диагностикалық зерттеулер үшін сынамаларды іріктеу кезінде өз құзыреті шеңберінде ұйымдастырушылық-өкімдік функцияларды жүзеге асыру. 2. Мемлекеттік тапсырысты, сондай-ақ ақылы қызметтерді орындау шеңберінде жүзеге асырылатын ауруларды диагностикалау, жануарлардан алынатын өнімдер мен шикізатқа, жемшөп пен олардың қоспаларына ветеринариялық-санитариялық сараптама бойынша зерттеулердің уақтылы және сапалы жүргізілуін қамтамасыз ету; 3. Зертхана қызметкерлері мен көмекші персоналдың атқаратын функционалдық міндеттерін бақылау. 4. Диагностикалық зерттеулер жүргізуге арналған жабдықтар мен аспаптардың жұмыс режимін бақылау. 5. Жүргізілген клиникалық-диагностикалық зерттеулерді талдау мен есепке алуды жүзеге асыру.
		Білімдер: 1. Қазақстан Республикасының заңнамалық және өзге де нормативтік құқықтық актілері. 2. Жануарлардан алынатын өнімдер мен шикізатты ветеринариялық-санитариялық сараптау қағидалары, аспаптар мен жабдықтарды ұйымдастыру мәселелері. 3. Клиникалық-диагностикалық зерттеулер жүргізу әдістемелері. 4. Қорапты зарарсыздандыру, жұмыс орнын өңдеу, құралдарды зарарсыздандыру, реактивтерді, қоректік ортаны дайындау ережелері. 5. Еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау және өрт қауіпсіздігі және жеке гигиена ережелері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Ұсынылмайды

	<p>Дағды 2: Ауруларды диагностикалау, жануарлардан алынатын өнімдер мен шикізатты, жемшөп пен олардың қоспаларын ветеринариялық-санитариялық сараптау бойынша сапалы жұмысты қамтамасыз ету.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ауруларды диагностикалаудың озық әдістері мен әдістерін пайдалана отырып, жануарлар мен адам ауруларының алдын алуға бағытталған зертханалық зерттеулер жүргізу; 2. Зерттеулер жүргізудің дұрыстығын, толықтығын және уақтылығын бақылау және зерттеу нәтижелері бойынша тиісті құжаттаманы ресімдеу. 3. Өндірістік және технологиялық тәуекелдерді бағалауды жүргізу және олардың алдын алу бойынша уақтылы шаралар қабылдау. 4. Қиын жағдайларда диагноз қою үшін орындарға баруды жүзеге асырады, зертханалық зерттеулер үшін сынама алуды жүзеге асырады және ауруларды жою жөніндегі іс-шараларды әзірлеуге қатысады 5. Жүргізілген талдаулардың нәтижелерін ресімдейді және есептейді және биологиялық материал қалдықтарының жойылуын қамтамасыз етеді.
		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ҚР заңнамалық және өзге де нормативтік құқықтық актілері, ветеринария мәселелері бойынша басшылық, нормативтік, нұсқаулық және әдістемелік материалдар және зертханалық зерттеулер жүргізу әдістері. 2. Жануарлардан алынатын өнімдер мен шикізатты ветеринариялық-санитариялық сараптау қағидалары, зерттеуге арналған аспаптар мен жабдықтардың жұмыс принциптері. 3. Шаруашылықтардан, ұйымдардан, ветеринариялық мекемелерден және басқа да заңды және жеке тұлғалардан келіп түскен сынамаларға сапалы диагностикалық зерттеулер жүргізуді жүзеге асыру. 4. Жануарлар ауруларының алдын алу және жою жөніндегі іс-шараларды ұйымдастыру жүйесі, жұмыс бейіні бойынша диагностикалық зерттеу әдістері 5. Қоршаған ортаны қорғау жөніндегі заңнаманың, еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау ережелері мен нормаларының сақталуын қамтамасыз ету.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Ұсынылмайды</p>
<p>Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:</p>	<p>Жауапкершілік Аналитикалық ойлау Жұмыс процестерін бақылау</p>	
<p>Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:</p>	-	
<p>СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:</p>	<p>СБШ-нің деңгейі:</p>	<p>Кәсіптің атауы:</p>
	7	Ветеринариялық станция меңгерушісі
	7	Ветеринариялық пункт меңгерушісі
	7	Ветеринариялық учаскенің меңгерушісі
<p>19. Кәсіптің карточкасы «Ветеринариялық станцияның меңгерушісі»:</p>		
<p>Топтың коды:</p>	1342-2	
<p>Қызмет атауының коды:</p>	1342-2-005	
<p>Кәсіптің атауы:</p>	Ветеринариялық станцияның меңгерушісі	
<p>СБШ бойынша біліктілік деңгейі:</p>	7	
<p>СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:</p>	7	
<p>БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:</p>	<p>Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің 2020 жылғы 30 желтоқсандағы №553 бұйрығы, 15-Параграф. «Басшылар, мамандар және басқа да қызметшілер лауазымдарының біліктілік анықтамалығын бекіту туралы» (2022 ж. 12.08.өзгертулермен). Ветеринариялық станция меңгерушісі.</p>	

Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Ветеринария	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Тиісті салада кемінде 5 жыл.		
Формалды емес және информталы біліммен байланыс:	қажет емес.		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	1342-2-004 - Ветеринариялық зертхана меңгерушісі 1342-2-006 - Ветеринариялық пункт меңгерушісі 1342-2-007 - Ветеринариялық учаске меңгерушісі		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Құрылымдық бөлімшенің қызметіне басшылықты жүзеге асырады, оның жұмысын ұйымдастырады және үйлестіреді, бөлімшенің негізгі міндеттері мен функцияларына сәйкес мәселелер бойынша шешімдер қабылдау.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Жалпы аудан бойынша және жекелеген қолайсыз шаруашылықтар мен елді мекендер бойынша сауықтыру іс-шараларының жоспарларын әзірлеу. 2. Аудандық ветеринариялық зертхананы тарта отырып, станция және шаруашылық мамандарының күшімен жануарларды диспансерлеуді, жоспарлы және мәжбүрлі диагностикалық зерттеуді ұйымдастыру және жүргізу.	
	Қосымша еңбек функциялары:		
Еңбек функциясы 1: Жалпы аудан бойынша және жекелеген қолайсыз шаруашылықтар мен елді мекендер бойынша сауықтыру іс-шараларының жоспарларын әзірлеу.	Дағды 1: Ветеринариялық станцияның жұмысын жоспарлау және ұйымдастыру.	Машықтар:	
		1. Ветеринариялық станцияның қызметіне басшылықты жүзеге асырады. 2. Жануарлардың аса қауіпті инфекциялық, инфекциялық емес және энзоотиялық ауруларына қарсы ветеринариялық іс-шаралар жүргізу жоспарын жасау. 3. Диагностикалық зерттеулермен бөлімдердің қызметін жоспарлау және жүзеге асыру. 4. Ветеринариялық станция қызметінде заңдылықтың сақталуын қамтамасыз ету. 5. Қызметкерлердің ішкі еңбек тәртібінің ережелерін орындауын қамтамасыз ету.	
		Білімдер:	
		1. «Ветеринария туралы» Қазақстан Республикасының Заңы және ветеринариялық қызмет жөніндегі Нұсқаулық құжаттар. 2. Ветеринариялық станцияның кіріс әкелетін қызметінен алынған қаражат бойынша кірістер мен шығыстардың бюджеттік сметасын және сметаны жасау және келісу тәртібі. 3. Станция қызметін жүргізу және басқару әдістері, ауыл шаруашылығының тиісті саласының ғылыми жетістіктері мен озық тәжірибесі. 4. Еңбек, азаматтық, әкімшілік және қылмыстық заңнама негіздері, Экономика негіздері, еңбекті ұйымдастыру және басқару. 5. Ішкі еңбек тәртібі қағидалары; еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау және өрт қауіпсіздігі қағидалары.	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Ұсынылмайды	

	<p>Дағды 2: Сауықтыру іс-шараларын өткізу жоспарын жасау.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Шаруашылық жүргізуші субъектілер мен кәсіпорындарды жануарлардың жұқпалы ауруларынан сауықтыру жөніндегі іс-шаралар жоспарларын, Нұсқаулық және әдістемелік құжаттарды әзірлеуге басшылық етеді. 2. Шаруашылық жүргізуші субъектілердің, елді мекендердің ветеринариялық-санитариялық жай-күйіне бақылау жүргізу және профилактикалық іс-шараларды, оның ішінде жануарлардың жұқпалы және жұқпалы емес аурулары бойынша жоспарлауды жүргізу 3. Жануарлардың жұқпалы ауруларының алдын алуға және жоюға бағытталған ветеринариялық-санитариялық іс-шараларды ұйымдастыру және жүргізу. 4. Халықты жануарлар мен адамдарға ортақ аурулардан қорғау жөніндегі іс-шараларды медициналық-санитариялық мекемелермен бірлесіп жүргізу. 5. Халық арасында ветеринариялық білімді насихаттау бойынша іс-шаралар өткізу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қазақстан Республикасының «Ветеринария туралы» Заңы және бөлімшенің (ұйымның) қызметін регламенттейтін Қазақстан Республикасының заңнамалық және өзге де нормативтік құқықтық актілері. 2. Жануарлардың аса қауіпті жұқпалы, жұқпалы емес және энзоотиялық ауруларының алдын алу, емдеу және жою қағидалары мен нұсқаулықтары. 3. Қолайсыз шаруашылықтар үшін профилактикалық және сауықтыру іс-шараларының жоспарын жасау. 4. Ветеринариялық станция қызметінің есептік-есептік құжаттамасын жасау және жүргізу әдістері.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Ұсынылмайды</p>
<p>Еңбек функциясы 2: Аудандық ветеринариялық зертхананы тарта отырып, станция және шаруашылық мамандарының күшімен жануарларды диспансерлеуді, жоспарлы және мәжбүрлі диагностикалық зерттеуді ұйымдастыру және жүргізу.</p>	<p>Дағды 1: Шаруашылық жүргізуші субъектілерде, елді мекендерде, кәсіпорындарда сауықтыру іс-шараларын жүзеге асыру.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Бекітілген аумақтағы елді мекендерде жануарлар ауруларының алдын алу және жою бойынша ветеринариялық іс-шараларды ұйымдастыру және жүргізу. 2. Жануарларды емдеуді қажет болған жағдайда тікелей шаруашылықтарда ұйымдастыру және жүргізу. 3. Мал шаруашылығы шаруашылықтарында жануарлардан алынатын өнімдер мен шикізатты сақтау, қайта өңдеу кәсіпорындарды дезинфекциялауды, дезинсекциялауды, дезинвазиялауды және дератизациялауды ұйымдастыру және жүргізу. 4. Қаңғыбас иттер мен мысықтарға, жануарларға адамгершілікпен қарау принциптерін сақтай отырып, ұстауды ұйымдастыру. 5. Ветеринариялық зертханамен бірлесіп диагностикалық зерттеулер жүргізуді жүзеге асыру. 6. Ауру жануарларды санитарлық союды, мал қорымдарын (биотермиялық шұңқыр) салуды және оларды ветеринариялық нормативтерге сәйкес ұстауды қамтамасыз етуді ұйымдастыру. 7. Ветеринариялық анықтамалар, сондай-ақ жануарлардың өлімінің себептері туралы қорытындылар беру.

		Білімдер:	
		1. Қазақстан Республикасының заңнамалық және өзге де нормативтік құқықтық актілері. 2. Жануарлар мен құстардың ең көп таралған жұқпалы аурулары туралы негізгі мәліметтер және оларды диагностикалау принциптері. 3. Қаңғыбас иттер мен мысықтарды аулау және жою ережелері. 4. Мал және құс үй-жайларын дезинфекциялау, дезинсекциялау және дератизациялау әдістері. 5. Еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау және өрт қауіпсіздігі және жеке гигиена ережелері.	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Ұсынылмайды	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Дербестік және жауапкершілік Аналитикалық ойлау Жұмыс процестерін бақылау		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	-		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	7	Ветеринариялық учаскенің меңгерушісі.	
	7	Ветеринариялық зертхана меңгерушісі.	
	7	Ветеринариялық пункт меңгерушісі.	
20. Кәсіптің карточкасы «Ветеринариялық пункт меңгерушісі»:			
Топтың коды:	1342-2		
Қызмет атауының коды:	1342-2-006		
Кәсіптің атауы:	Ветеринариялық пункт меңгерушісі		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің 2020 жылғы 30 желтоқсандағы №553 бұйрығы, 15-Параграф. «Басшылар, мамандар және басқа да қызметшілер лауазымдарының біліктілік анықтамалығын бекіту туралы» (2022 ж.12.08.өзгертулермен). Ветеринариялық пункт меңгерушісі		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Ветеринария	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Тиісті салада кемінде 5 жыл.		
Формалды емес және информталы біліммен байланыс:	қажет емес		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	1342-2-007 - Ветеринариялық учаске меңгерушісі 1342-2-004 - Ветеринариялық зертхана меңгерушісі		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Қызмет көрсетілетін аймақта ветеринариялық мамандардың жұмысына басшылықты жүзеге асырады және ұйымдастырады.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Бекітілген аумақтағы елді мекендерде жануарлар ауруларының алдын алу және жою бойынша ветеринариялық іс-шараларды ұйымдастырады және жүргізеді. 2. Диагностикалық зерттеулерді, жануарларды иммундауды, аса қауіпті жұқпалы аурулардың ошақтарын жоюды, Ауру жануарларды амбулаториялық және стационарлық емдеуді ұйымдастырады және жүргізеді. 3. Жануарларды сою алдындағы тексеруді, сою өнімдеріне ветеринариялық-санитариялық сараптаманы және ет таңбалауды ұйымдастыру және жүргізу.	

	Қосымша еңбек функциялары:	
Еңбек функциясы 1: Бекітілген аумақтағы елді мекендерде жануарлар ауруларының алдын алу және жою бойынша ветеринариялық іс-шараларды ұйымдастырады және жүргізеді.	Дағды 1: Қызмет көрсетілетін аймақта ветеринариялық мамандардың жұмысына жалпы басшылықты жүзеге асыру.	Машықтар: 1. Ветеринариялық пункттің жұмысын ұйымдастыру. 2. Ветеринарлық мамандардың жұмысына басшылық жасау. 3. Жұмыстың есебін жүргізу және ветеринария бойынша белгіленген есептілікті ұсыну. 4. Аурулардың алдын алу бойынша іс-шаралар жоспарын жасау. 5. Денсаулық сақтау мамандарымен бірлесіп халықты адамдар мен жануарларға ортақ аурулардан қорғау жөніндегі іс-шараларды жүргізу. 6. Биопрепараттардың, дәрі-дәрмектердің, дезинфекциялық құралдар мен ветеринариялық мүліктің түсуі мен жұмсалыуының есебін жүргізеді, олардың сақталуын қамтамасыз ету.
		Білімдер: 1. Қазақстан Республикасының заңдары және өзге де нормативтік құқықтық актілері. 2. Ветеринария мәселелері бойынша нормативтік құжаттар. 3. Еңбек заңнамасының негіздері; ішкі еңбек тәртібі қағидалары; еңбекті қорғау және өрт қауіпсіздігі жөніндегі қағидалар. 4. Мамандандырылған ақпараттық мәліметтер базасымен жұмыс істеу. 5. Биологиялық қалдықтарды сақтау және кәдеге жарату ережелері. 6. Жануар ауруларын алдын алу және емдеу шаралары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Ұсынылмайды
	Дағды 2: Бекітілген аумақтағы елді мекендерде жануарлар ауруларының алдын алу және жою бойынша ветеринариялық іс-шараларды ұйымдастырады және жүргізеді.	Машықтар: 1. Жануарлар ауруларының алдын алу бойынша ветеринариялық іс-шараларды ұйымдастыру және жүргізу. 2. Карантиндік іс-шараларды ұйымдастыру және өткізу. 3. Шектеу іс-шараларын ұйымдастыру және өткізу. 4. Ауруларды жою жөніндегі іс-шаралар жоспарын жасау. 6. Карантин мен шектеулер қою және алып тастау туралы қаулы жобасын жасау. 7. Жануарлардың өлімінің себептері туралы қорытынды беру және оның алдын алу шараларын қабылдау. 8. Ветеринариялық бақылауды жүзеге асыру: жануарларды, жануарлардан алынатын өнімдер мен шикізатты дайындау, тасымалдау, сою, сату, сақтау кезінде, жануарлардың мәйіттерін жинау және кәдеге жарату.
	Білімдер: 1. Жануарлар ауруларының жалпы және ерекше алдын алу шаралары. 2. Карантин қою және алу ережелері. 3. Шектеулер қою және алып тастау ережелері. 4. Аурулардың алдын алу және жою жөніндегі іс-шаралар жоспарын жасау. 5. Карантин мен шектеулер қою және алып тастау туралы қаулы жобасын жасау. 6. Объектілерді дезинфекциялау, дезинсекциялау және дератизациялау әдістері. 7. Техника қауіпсіздігі және еңбекті қорғау және өрт қауіпсіздігі ережелерін сақтау.	

	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Ұсынылмайды
Еңбек функциясы 2: Диагностикалық зерттеулерді, жануарларды иммундауды, аса қауіпті жұқпалы аурулардың ошақтарын жоюды, Ауру жануарларды амбулаториялық және стационарлық емдеуді ұйымдастырады және жүргізеді.	Дағды 1: Диагностикалық зерттеулер, жануарларды иммундау, аса қауіпті жұқпалы аурулардың ошақтарын жою жүргізеді.	Машықтар: 1. Диагностикалық зерттеулерді ұйымдастыру және жүргізу. 2. Жануарларды иммундауды ұйымдастыру және жүргізу. 3. Аса қауіпті жұқпалы аурулардың ошақтарын жоюды ұйымдастыру және жүргізу. 4. Диагностика және вакцинация актілерін жасаңыз. 5. Жұмыстың есебін жүргізеді және ветеринария бойынша белгіленген есептілікті ұсынады.
		Білімдер: 1. Жануарлар мен құстардың жиі кездесетін аурулары туралы негізгі мәліметтер және оларды диагностикалау принциптері. 2. Арнайы жабдықтар мен құралдарды қолданыңыз. 3. Жануарлардың аурулары мен өлімінің алдын алу бойынша ветеринариялық-алдын алу іс-шараларын жүргізу қағидалары. 4. Дезинфекция, дезинсекция және дератизация жүргізу әдістері. 5. Жануарлардың мәйіттерін кәдеге жарату ережелері. 6. Изоляторда Ауру жануарларды күту. 7. Есепке алу және есеп беру құжаттарын жүргізу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Ұсынылмайды
	Дағды 2: Ауру жануарларды стационарлық емдеуді орындау.	Машықтар: 1. Изоляторда ауру жануарларға күтім жасау. 2. Жарақат, улану кезінде жануарларға алғашқы көмек көрсету. 3. Ауру жануарларды емдеу үшін дәрі-дәрмектерді қолданыңыз. 4. Жануарлардың мәйіттерін ашыңыз. 5. Амбулаториялық және стационарлық есеп журналын және есептілікті жүргізу. 6. Ақылы ветеринариялық қызмет көрсету кезінде есептілік бланкілерін ресімдеу және беру.
		Білімдер: 1. Жануарлар анатомиясы мен физиологиясының негіздері. 2. Изоляторда Ауру жануарларды күту ережелерін білу. 3. Жануарларға емдік көмек көрсетудің тәжірибелік тәсілдері. 4. Қолданылатын дәрілік заттар, олардың әсері және жануарлар ағзасына енгізу тәсілдері. 5. Дәрі-дәрмектерді, биопрепараттарды, дезинфекциялау құралдарын, құралдарды және дезинфекциялау техникасын сақтау қағидалары мен пайдалану тәртібі. 6. Жануарлармен жұмыс істеу кезінде, құралдарды, жабдықтарды пайдалану кезінде жеке қауіпсіздік ережелері. 7. Дәрі-дәрмектерді қабылдау және есептен шығару актілерін жасау. 8. Есепке алу және есеп беру құжаттарын жүргізу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Ұсынылмайды
Еңбек функциясы 3: Жануарларды сою алдындағы тексеруді, сою өнімдеріне ветеринариялық-санитариялық сараптаманы және ет таңбалауды ұйымдастыру және жүргізу.		

	Дағды 1: Сою алдындағы тексеру, жануарларды сою өнімдеріне ветеринариялық-санитариялық сараптама бойынша ұйымдастыру іс-шараларын жүргізу.	Машықтар:	
		1. Жануарларды сою алдында тексеруді жүргізеді. 2. Сою өнімдеріне ветеринариялық-санитариялық сараптама жүргізеді. 3. Жануарларды қабылдау, карантиндеу, оқшаулау және оларды союға тапсыру бойынша ветеринариялық актілерді ресімдеу. 4. Сапасыз және қауіпті азық-түлік шикізаты мен өнімдерін әкелуді, әкетуді және транзитті ескерту. 5. Ветеринариялық бақылауды жүзеге асыру: жануарларды, жануарлардан алынатын өнімдер мен шикізатты дайындау, тасымалдау, сою, сату, сақтау кезінде, жануарлардың мәйіттерін жинау және кәдеге жарату кезінде. 6. Ветеринариялық ілеспе құжаттардың бар-жоғын тексеру. 7. Тасымалданатын бақылаудағы жүктерді белгіленген нысандағы журналға тіркеу.	
		Білімдер:	
		1. Жануарлар анатомиясы мен физиологиясының негіздері. 2. Ветеринариялық-санитариялық сараптама әдістері. 3. Сапасыз және қауіпті азық-түлік шикізаты мен өнімдерін әкелу, әкету және транзиттеу қағидалары. 4. Жануарлардан алынатын өнімдер мен шикізатты сақтау ережелері. 5. Дәрі-дәрмектерді қабылдау және есептен шығару актілерін жасау. 6. Есепке алу және есеп беру құжаттарын жүргізу. 7. Жануарлармен жұмыс істеу кезінде, құралдарды, жабдықтарды пайдалану кезінде жеке қауіпсіздік ережелері.	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Ұсынылмайды	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Дербестік және жауапкершілік Тәртіптілік		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	-		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	7	Ветеринариялық клиника меңгерушісі	
	7	Ветеринариялық учаске меңгерушісі	
21. Кәсіптің карточкасы «Ветеринариялық учаске меңгерушісі»:			
Топтың коды:	1342-2		
Қызмет атауының коды:	1342-2-007		
Кәсіптің атауы:	Ветеринариялық учаске меңгерушісі		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің 2020 жылғы 30 желтоқсандағы №2553 бұйрығы, 15-Параграф. "Басшылар, мамандар және басқа да қызметшілер лауазымдарының біліктілік анықтамалығын бекіту туралы" (12.08.2022 ж. өзгертулермен). Ветеринариялық учаске меңгерушісі.		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық:	Біліктілік:
		Ветеринария	-
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Тиісті салада кемінде 5 жыл.		

Формалды емес және информталы біліммен байланыс:	қажет емес	
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	2250-0-003 - Ветеринариялық дәрігер 2250-0-002 - Ветеринариялық-санитариялық дәрігер 1342-2-007 - Ветеринариялық учаске меңгерушісі	
Қызметтің негізгі мақсаты:	Бекітілген аумақтағы елді мекендердегі (ауылдық округтердегі) жануарлар ауруларының алдын алу және жою бойынша ветеринариялық-профилактикалық және диагностикалық іс-шараларды ұйымдастыру және жүргізу.	
Еңбек функциялардың сипаттамасы		
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Ветеринариялық-профилактикалық, емдеу және диагностикалық іс-шаралардың өндірістік және технологиялық процестерін жоспарлау, ұйымдастыру. 2. Түрлі аурулар кезінде ауру жануарларға емдік көмек көрсету.
	Қосымша еңбек функциялары:	
Еңбек функциясы 1: Ветеринариялық-профилактикалық, емдеу және диагностикалық іс-шаралардың өндірістік және технологиялық процестерін жоспарлау, ұйымдастыру.	Дағды 1: Жануарлар мен құстардың ауруларының алдын алу бойынша ветеринариялық іс-шаралар жүргізу.	Машықтар:
		1. Жануарлар аурулары кезінде емдеу-профилактикалық және диагностикалық манипуляциялар жүргізуді ұйымдастыру. 2. Денсаулық сақтау мамандарымен бірлесіп халықты адамдар мен жануарларға ортақ аурулардан қорғау жөніндегі іс-шараларды жүргізу. 3. Жұмыстың есебін жүргізу және ветеринария бойынша белгіленген есептілікті ұсыну. 4. Аурулардың алдын алу бойынша іс-шаралар жоспарын жасау. 5. Биопрепараттардың, дәрі-дәрмектердің, дезинфекциялық құралдар мен ветеринариялық мүліктің түсуі мен жұмсалыуының есебін жүргізу, олардың сақталуын қамтамасыз ету.
		Білімдер:
		1. Қазақстан Республикасының заңдары және өзге де нормативтік құқықтық актілері. 2. Ветеринария мәселелері бойынша нормативтік құжаттар. 3. Еңбек заңнамасының негіздері; ішкі еңбек тәртібі қағидалары; еңбекті қорғау және өрт қауіпсіздігі жөніндегі қағидалар. 4. Мамандандырылған ақпараттық мәліметтер базасымен жұмыс істеу. 5. Ірі қара мал ауруларының алдын алу мен емдеудің тиімді әдістері мен әдістері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Ұсынылмайды

	<p>Дағды 2: Емдеу-профилактикалық, диагностикалық іс-шараларды жүргізу және сауықтыру және профилактикалық іс-шараларды жоспарлау.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жануарлар мен құстардың жұқпалы және жұқпалы емес ауруларын диагностикалау, емдеу және алдын алу кезінде емдеу - профилактикалық және диагностикалық әдістерді қолдану. 2. Эпизоотияға қарсы іс-шаралар жоспарын жасау. 3. Жануарлар ауруларының алдын алу бойынша ветеринариялық іс-шараларды ұйымдастыру және жүргізу. 4. Карантиндік және шектеу іс-шараларын ұйымдастыру және өткізу. 5. Карантин мен шектеулер қою және алып тастау туралы қаулы жобасын жасау. 6. Жануарларды, жануарлардан алынатын өнімдер мен шикізатты дайындау, тасымалдау, сою, сату, сақтау кезінде, жануарлардың мәйіттерін жинау және кәдеге жарату кезінде ветеринариялық бақылауды ұйымдастыру. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ҚР "Ветеринария туралы" Заңы. 2. Ветеринариялық қызметті реттейтін нормативтік-құқықтық актілер. 3. Мал шаруашылығы объектілерін дезинфекциялау, дезинсекциялау және дератизациялау әдістері. 4. Мал шаруашылығы үй-жайларындағы микроклиматқа қойылатын санитарлық-гигиеналық талаптар. 5. Жануарлар ауруларының жалпы және нақты алдын-алу әдістері. 6. Карантин мен шектеулер қою және алып тастау ережелері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Ұсынылмайды
<p>Еңбек функциясы 2: Түрлі аурулар кезінде ауру жануарларға емдік көмек көрсету.</p>	<p>Дағды 1: Жануарларды емдеу, сою алдындағы және союдан кейінгі жануарларды қарау және сою өнімдеріне ветеринариялық-санитариялық сараптама жүргізу.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ауру жануарларға, соның ішінде травматикалық зақымдануларға улануларға ем көрсету. 2. Ауру жануарларды емдеу үшін дәрі-дәрмектерді қолдану. 3. Диагностикалық зерттеулерді ұйымдастыру және жүргізу. 4. Жануарлардың мәйіттерін ашып, диагноз қою. 5. Сою алдындағы және союдан кейінгі тексеру және сою өнімдеріне ветеринариялық-санитариялық сараптама жүргізу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жануарлар мен құстардың жиі кездесетін аурулары туралы негізгі мәліметтер және оларды диагностикалау принциптері. 2. Арнайы жабдықтар мен құралдарды қолданыңыз. 3. Жануарларға емдік көмек көрсету тәсілдері және дәрілік заттарды енгізу тәсілдері. 4. Изоляторда Ауру жануарларды күту ережелері. 5. Жануарлармен жұмыс істеу кезінде, құралдарды, жабдықтарды пайдалану кезінде жеке қауіпсіздік ережелері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Ұсынылмайды

	Дағды 2: Есепке алу және ветеринариялық есептілікті жүргізу.	Машықтар:	
		1. Амбулаториялық және стационарлық есеп журналын және есептілікті жүргізу. 2. Ақылы ветеринариялық қызмет көрсету кезінде есептілік бланкілерін ресімдеу және беру. 3. Ветеринариялық ілеспе құжаттарды ресімдеу және беру.	
		Білімдер:	
		1. ҚР "Ветеринария туралы" Заңы. 2. Дәрі-дәрмектерді қабылдау және есептен шығару актілерін жасау. 3. Есепке алу және есеп беру құжаттарын жүргізу.	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Ұсынылмайды	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Дербестік және жауапкершілік Тәртіптілік		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	-		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	7	Ветеринариялық учаске меңгерушісі	
	7	Ветеринариялық клиника меңгерушісі	
	6	Ветеринарлық дәрігер	
22. Кәсіптің карточкасы «Ветеринариялық дәріхана меңгерушісі»:			
Топтың коды:	1342-2		
Қызмет атауының коды:	1342-2-002		
Кәсіптің атауы:	Ветеринариялық дәріхана меңгерушісі		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің 2020 жылғы 30 желтоқсандағы №553 бұйрығы, 15-Параграф. "Басшылар, мамандар және басқа да қызметшілер лауазымдарының біліктілік анықтамалығын бекіту туралы" (12.08.2022 ж. өзгертулермен). Ветеринариялық дәріхана меңгерушісі		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Ветеринария	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Тиісті салада кемінде 2 жыл		
Формалды емес және информталы біліммен байланыс:	қажет емес		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	2250-0-003 - Ветеринариялық дәрігер 3240-0-006 - Ветеринариялық фельдшер		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Дәрі-дәрмектерді, биопрепараттарды, химиялық заттарды, дезинфекциялау құралдарын, құрал-саймандарды және ветеринариялық жабдықты қабылдау, беру және сақтау жөніндегі операцияны орындау.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Дәрі-дәрмектерді, биопрепараттарды, химиялық заттарды, дезинфекциялау құралдарын, құралдарды, мүкәммалды және ветеринариялық Жабдықты қабылдау, беру және сақтау жөніндегі операцияны орындау. 2. Ветеринариялық тауарларды ілеспе құжаттар бойынша қабылдау және ресімдеу, олардың сапасын, саны мен техникалық жай-күйін, ветеринариялық биологиялық препараттар мен дәрі-дәрмектердің жарамдылық мерзімін тексеру.	

	Қосымша еңбек функциялары:	
Еңбек функциясы 1: Дәрі-дәрмектерді, биопрепараттарды, химиялық заттарды, дезинфекциялау құралдарын, құралдарды, мүкәммалды және ветеринариялық Жабдықты қабылдау, беру және сақтау жөніндегі операцияны орындау.	Дағды 1: Қабылдау және беру операциясын орындау.	Машықтар:
		<ol style="list-style-type: none"> 1. Кәсіпорындарды, шаруашылық жүргізуші субъектілерді қажетті ветеринариялық тауарлармен және дәрі-дәрмектермен қамтамасыз етуді ұйымдастыру және олардың сақталуын қамтамасыз ету. 2. Шаруашылықтардың дәрі-дәрмектерге, биопрепараттарға, құралдарға, аспаптарға, жабдықтарға және басқа да ветеринариялық құралдарға қажеттілігін айқындауға қатысу. 3. Дәріханалық материалдық құндылықтарды түгендеу. 4. Дәріхана үй-жайларында еңбекті қорғау және өрт қауіпсіздігі ережелері мен нормаларын сақтау.
		Білімдер:
		<ol style="list-style-type: none"> 1. Ветеринариялық қызмет мәселелері бойынша Қазақстан Республикасының заңдары мен өзге де нормативтік құқықтық актілері. 2. Фармакология, микробиология, иммунология және биотехнологияның теориялық негіздері. 3. Дәрілік заттарды, дезинфекциялауға және дератизациялауға арналған құралдарды сақтау мерзімдері. 4. Экономика, еңбекті ұйымдастыру және басқару негіздері. 5. Еңбек заңнамасының негіздері және ішкі еңбек тәртібі ережелері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Ұсынылмайды
Еңбек функциясы 2:	Дағды 2: Сақтау операциясын орындау.	Машықтар:
		<ol style="list-style-type: none"> 1. Ветеринариялық тауарларды, химикаттарды, витаминдерді, биопрепараттар мен дәрілік заттарды сақтау және сақтау қағидаларын ескере отырып, қойма үй-жайларын ұтымды пайдалануды ұйымдастыру. 2. Қойма үй-жайларының, жабдықтар мен Мүкәммалдың техникалық жарамдылығын және оларды уақтылы жөндеуді қамтамасыз ету. 3. Дәріхана мен қойма үй-жайларын санитарлық талаптарға сәйкес таза және тәртіпте ұстауды қамтамасыз ету.
		Білімдер:
		<ol style="list-style-type: none"> 1. Дәрілік заттарды сақтау және босату мәселелері бойынша нормативтік, нұсқаулық материалдар. 2. Еңбекті қорғау және өрт қауіпсіздігі ережелері. 3. Дәрі-дәрмектерді, биопрепараттарды, дезинфекциялау құралдарын, құралдарды, ветеринариялық тауарларды, химиялық заттарды, дәрумендер мен дәрі-дәрмектерді сақтау ережелері мен қолдану тәртібі.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Ұсынылмайды

Ветеринариялық тауарларды ілеспе құжаттар бойынша қабылдау және ресімдеу, олардың сапасын, саны мен техникалық жай-күйін, ветеринариялық биологиялық препараттар мен дәрі-дәрмектердің жарамдылық мерзімін тексеру.	Дағды 1: Құралдардың қозғалысын есепке алуды және тауарлардың болуы туралы картотеканы жүргізу.	Машықтар: 1. Ветеринариялық құралдардың қозғалысын тиісті есепке алуды, кіріс-шығыс құжаттарының дұрыс ресімделуін қамтамасыз ету. 2. Дәріханада ветеринариялық мақсаттағы тауарлар мен құралдардың болуы туралы картотеканың тұрақты толтырылуына бақылау жүргізу. 3. Ветеринариялық дәрігерлерді дәрілік заттардың болуы, жаңа профилактикалық және емдік препараттардың, аспаптардың, құралдардың түсуі туралы уақтылы хабардар ету. 4. Жаңа дәрі-дәрмектер мен құралдарды қолдану бойынша білімді тарату бойынша Ашық есік күнін ұйымдастыру.
		Білімдер: 1. Ветеринариялық құжаттарды және ветеринариялық есептілікті ресімдеу тәртібі. 2. Ветеринариялық қызмет мәселелері бойынша нормативтік-техникалық құжаттар. 3. Дәрілік заттар бойынша каталогтар.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Ұсынылмайды
	Дағды 2: Дәріхана қызметі бойынша құжаттаманы жүргізу бойынша есеп пен есептілікті жүргізу.	Машықтар: 1. Шығарылатын препараттар мен тауарларды сақтау, қолдану және мөлшерлеу ережелері бойынша шаруа қожалықтарының тәжірибелі ветеринар дәрігерлеріне ұсыныстар беру. 2. Ветеринариялық есепке алуды және есептілікті жүргізу және оларды Қазақстан Республикасының ветеринария саласындағы заңнамасында белгіленген тәртіппен ұсыну.
	Білімдер: 1. Қазақстан Республикасының ветеринария жөніндегі заңдары мен өзге де нормативтік құқықтық актілері. 2. Экономика, еңбекті ұйымдастыру және басқару негіздері. 3. Еңбек заңнамасының негіздері және ішкі еңбек тәртібі ережелері.	
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Ұсынылмайды	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Дербестік және жауапкершілік Тәртіптілік	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	-	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	6	Ветеринариялық фельдшер
	6	Ветеринариялық дәрігер
23. Кәсіптің карточкасы «Ветеринариялық клиника (емхана, поликлиника) меңгерушісі»:		
Топтың коды:	1342-2	
Қызмет атауының коды:	1342-2-003	
Кәсіптің атауы:	Ветеринариялық клиника (емхана, поликлиника) меңгерушісі	
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7	
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7	

БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің 2020 жылғы 30 желтоқсандағы №553 бұйрығы, 15-Параграф. «Басшылар, мамандар және басқа да қызметшілер лауазымдарының біліктілік анықтамалығын бекіту туралы» (12.08.2022 ж. өзгертулермен). Ветеринариялық клиниканың (емхананың, емхананың) меңгерушісі.		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Ветеринария	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Тиісті салада кемінде 5 жыл.		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	қажет емес		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	2250-0-003 - Ветеринариялық дәрігер 2250-0-002 - Ветеринариялық-санитариялық дәрігер 1342-2-007 - Ветеринариялық учаске меңгерушісі		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Емдеу-диагностикалық және ветеринариялық-санитариялық іс-шараларды жүргізуге, сондай-ақ ветеринариялық клиниканың қызметін жоспарлауға және ұйымдастыруға басшылық жасау.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Ветеринариялық клиниканың жұмысын жоспарлау және ұйымдастыру. 2. Жануарлар ауруларын диагностикалауды, емдеуді және алдын алуды уақтылы және сапалы жүргізуді қамтамасыз ету.	
	Қосымша еңбек функциялары:		
Еңбек функциясы 1: Ветеринариялық клиниканың жұмысын жоспарлау және ұйымдастыру.	Дағды 1: Клиникалық-диагностикалық және емдеу-профилактикалық манипуляцияларды жүргізу үшін ветеринариялық клиниканың жұмысын басқару және үйлестіру.	Машықтар:	1. Ветеринариялық клиниканың құрылымдық бөлімшелерінің қызметін жоспарлау және жүзеге асыру. 2. Клиникалық-диагностикалық және емдік-профилактикалық манипуляцияларды жүргізуді жоспарлау. 3. Клиника қызметкерлері мен көмекші персоналдың атқаратын функционалдық міндеттерін бақылау. 4. Клиникадағы процестерді тиімді басқарыңыз және оларды жақсарту бойынша шаралар жасаңыз. 5. Ветеринариялық клиниканың қызметі бойынша есептік-есепке алу құжаттамаларын жасау. 6. Еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау бойынша ішкі бақылауды жүзеге асыру.
		Білімдер:	1. «Ветеринария туралы» Қазақстан Республикасының заңдары және ветеринариялық қызмет жөніндегі нұсқаулық-нормативтік құжаттар. 2. Үй-жайлар мен жабдықтарды дезинфекциялау үшін пайдаланылатын арнайы жабдықты пайдалану ережесі. 3. Ветеринариялық клиникада қолданылатын арнайы киімдерді, Жабдықтарды, құралдарды, дәрілік заттарды сақтау қағидалары. 4. Ветеринариялық клиниканың шаруашылық мүкәммалын дезинфекциялауға және сақтауға қойылатын талаптар. 5. Клиника жағдайында қауіпсіздік техникасы, өндірістік санитария, санитарлық жұмыс режимі, өрттен қорғау ережелері.
		Дағдыны тану мүмкіндігі:	Ұсынылмайды

	<p>Дағды 2: Ветеринариялық клиникада қауіпсіз ветеринариялық-санитариялық жағдайларды қолдау жөніндегі жұмыстарды орындау.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ветеринариялық клиниканың үй-жайлары мен жабдықтарын дезинфекциялау үшін дезинфекциялау құралдары мен шаруашылық құрал-сайманын таңдау. 2. Ветеринариялық клиниканың үй-жайлары мен жабдықтарын дезинфекциялау үшін қажетті дезинфекциялық ерітінділердің көлемін есептеу. 3. Жабдықты пайдалану жөніндегі нұсқаулыққа сәйкес ветеринариялық қызметте пайдаланылатын құралдар мен материалдарды зарарсыздандыру кезінде арнайы жабдықты, оның ішінде автоматтандырылған жабдықты пайдалану. 4. Нормативтік құқықтық актілерге сәйкес ветеринариялық қолданылатын дәрілік заттарды сақтауды жүзеге асыру. 5. Ветеринариялық клиниканы зарарсыздандыру бойынша есепке алу-есеп беру құжаттамасын толтыру. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Дәрілік заттарды сақтаудың негізгі принциптері. 2. Үй-жайларды дезинфекциялау ережесі. 3. Ветеринариялық қызметте қолданылатын құралдар мен материалдарды зарарсыздандыру техникасы. 4. Ауру және зертханалық жануарларды ұстау орындарын, жабдықтарды, аксессуарларды тазалау, жуу, дезинфекциялау тәртібі. 5. Ауру және зертханалық жануарлар бойынша есепке алу құжаттамасын жүргізу қағидалары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Ұсынылмайды
<p>Еңбек функциясы 2: Жануарлар ауруларын диагностикалауды, емдеуді және алдын алуды уақтылы және сапалы жүргізуді қамтамасыз ету.</p>	<p>Дағды 1: Диагноз қою мақсатында жануарларға клиникалық тексеру жүргізу.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жануарлардағы аурулардың пайда болуы мен көрінісі туралы ақпаратты жинау және талдау (ауру тарихы). 2. Жалпы және арнайы зерттеу әдістерін қолдана отырып, жануарларға клиникалық зерттеу жүргізу. 3. Диагнозды анықтау үшін жануарларды зерттеудің арнайы (аспаптық) әдістерінің деректерін түсіндіруді және талдауды жүзеге асыру. 4. Зертханалық зерттеулер жүргізу үшін жануарлардың биологиялық материалынан сынама алуды тағайындау. 5. Жануарлар ауруларын диагностикалау үшін мамандандырылған ақпараттық мәліметтер базасын пайдаланыңыз. 6. Арнайы құралдарды пайдалана отырып және қауіпсіздік талаптарын сақтай отырып, жануарлардың мейіттерін ашуды жүргізу.

	<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қазақстан Республикасының заңнамалық және өзге де нормативтік құқықтық актілері. 2. Клиникалық-диагностикалық зерттеулер жүргізу әдістемелері. 3. Физиологиялық нормалар жануарлар ағзасының клиникалық және иммуноморфологиялық көрсеткіштері. 4. Нұсқаулыққа сәйкес жануарларды зерттеудің арнайы (аспаптық) және зертханалық әдістерін қолдануға көрсеткіштер. 5. Жануарлар ағзасына диагностикалық және рентгендік контрастты заттарды енгізу және функционалдық сынамаларды қою әдістері мен әдістері. 6. ҚР заңнамасында бекітілген жануарлар ауруларының жалпы қабылданған критерийлері мен жіктемелері, жануарлар ауруларының тізбелері. 7. Ветеринариялық есептілік талаптарына сәйкес Ауру жануарларды тіркеу және жануардың ауру тарихы үшін журналды толтыру нысандары мен ережелері. 8. ҚР Ветеринария саласындағы заңнамасына сәйкес жануарларды ашу процесіне қойылатын ветеринариялық-санитариялық талаптар.
<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Ұсынылмайды</p>
<p>Дағды 2: Емдеу-диагностикалық ветеринариялық манипуляцияларды орындау.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Диагностикалық және терапиялық манипуляциялар кезінде қауіпсіздікті қамтамасыз ету үшін жануарларды тіркеңіз. 2. Жануарларда клиникалық-терапиялық және хирургиялық процедураларды (операцияларды) жүргізу кезінде арнайы құралдар мен жабдықтарды пайдалану. 3. Жануарларды жүргізу үшін қарсы көрсеткіштерді анықтау мақсатында клиникалық-терапиялық және хирургиялық процедураларды жүргізер алдында зерттеу. 4. Жануарлар ағзасына дәрілік заттарды қолдану әдістері мен әдістерін қолдану. 5. Диагностикалық және терапевтік манипуляциялардың нәтижелерін талдау және түсіндіру. 6. Емдеу-диагностикалық ветеринариялық манипуляцияларды дайындау және орындау кезінде кәсіби қызметте компьютерлік және телекоммуникациялық құралдарды пайдалану.

	<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жануарларды диагностикалық және терапиялық манипуляциялар жүргізуге дайындау қағидалары 2. Ветеринариялық препараттардың негізгі топтарының фармакологиялық қасиеттері. 3. Түрлердің ерекшеліктерін ескере отырып, жануарлар ағзасы жүйелерінің анатомиялық-топографиялық сипаттамалары. 4. Жануарлардағы физиологиялық көрсеткіштердің нормативтік деректері. 5. Әртүрлі этиологиядағы жануарлардағы аурулардың дамуы мен ағымының механизмдерінің негіздері. 6. Жануарларға арнайы (аспаптық) зерттеулер жүргізу кезінде пайдаланылатын құралдармен және жабдықтармен қауіпсіз жұмыс істеу қағидалары. 7. Дәрілік заттарды қолдануға және хирургиялық араласуға көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштер. 8. Еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау ережелері мен нормалары.
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Ұсынылмайды
<p>Дағды 3: Ветеринариялық-санитариялық іс-шараларды іске асыру жөніндегі жұмыстарды ұйымдастыру.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жануарларды күту жөніндегі іс-шаралардың ветеринариялық-санитариялық және гигиеналық талаптарға сәйкестігін айқындау. 2. Клиника үй-жайларының микроклимат параметрлерінің зоогигиеналық талаптарға сәйкестігін анықтау. 3. Азық сапасының органолептикалық әдіспен санитарлық талаптарға сәйкестігін анықтаңыз. 4. Клиника үй-жайларын дезинфекциялаудың, дезинвазиялаудың, дезинсекциялаудың және дератизациялаудың жедел жоспарлары-кестелерін әзірлеу. 5. Клиника және жем объектілерінің ветеринариялық-санитариялық және зоогигиеналық жай-күйінің нормативтік көрсеткіштеріне қол жеткізу үшін іс-шараларды айқындау. 6. Объектінің ерекшелігін және жұмыс көлемін ескере отырып, жануарларды емдеу-профилактикалық өңдеуді жүргізу үшін құралдарға, материалдарға, жабдықтарға, жұмыс күшіне қажеттілікті айқындау. 7. Клиниканың үй-жайларында жүргізілетін ветеринариялық-санитариялық іс-шаралардың тиімділік көрсеткіштерін есептеу.

		Білімдер: 1. Жануарларға күтім жасау бойынша ветеринариялық-санитариялық және гигиеналық талаптар. 2. Клиника үй-жайларындағы микроклимат параметрлеріне қойылатын зоогигиеналық талаптар. 3. Мал азығы сапасы саласындағы мемлекеттік стандарттарға сәйкес мал азығы сапасы мен қауіпсіздігінің нормативтік көрсеткіштері. 4. Клиника үй-жайларының ветеринариялық-санитариялық және зоогигиеналық жай-күйін оңтайландыру жөніндегі іс-шаралар. 5. Мал шаруашылығы объектілері мен жемшөптің ветеринариялық-санитариялық және зоогигиеналық жай-күйін бақылау нәтижелерін ресімдеу тәртібі. 6. Ветеринариялық-санитариялық іс-шараларды жүргізу кезінде қаражат пен материалдарды жұмсау нормалары. 7. Биологиялық қалдықтарды және ветеринариялық препараттарды жинау, кедеге жарату, жою қағидалары. 8. Ветеринариялық-санитариялық іс-шараларды жүргізу кезінде пайдаланылатын құралдар, материалдар, құралдар, жабдықтар.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Ұсынылмайды
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Дербестік және жауапкершілік Аналитикалық ойлау Ауызекі сөйлеу дағдылары Жазбаша қарым-қатынас жасау дағдылары Компьютерлік сауаттылық	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	-	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	7	Ветеринариялық станция меңгерушісі
	7	Ветеринариялық зертхана меңгерушісі.
	7	Ветеринариялық учаскенің меңгерушісі.

4-ші тарау. Кәсіптік стандарттың техникалық деректері

24. Мемлекеттік органның атауы:

Қазақстан Республикасының Ауыл шаруашылығы министрлігі

Орындаушы:

Б.Қ.Насырханова , +7 (771) 375 80 45, b.nasyrhanova@nasec.kz

25. Әзірлеуге қатысатын ұйымдар (кәсіпорындар):

«Ұлттық аграрлық ғылыми-білім беру орталығы» КеАҚ

Жоба жетекшісі:

Б.Қ.Насырханова

E-mail: b.nasyrhanova@nasec.kz

Телефон нөмірі: +7 (771) 375 80 45

Орындаушылар:

Қ.А.Елемесов, +7 (707) 907 04 88, k.yelemessov@nasec.kz

«Қазақ ұлттық аграрлық зерттеу университеті» КеАҚ

Жоба жетекшісі:

Н.А.Заманбеков

E-mail: ernur_elnur@mail.ru

Телефон нөмірі: +7 (747) 342 43 50

Орындаушылар:

Г.К.Жәнібекова, +7 (705) 873 46 08, gulmira.janabekova@kaznaru.edu.kz

О.Т.Төребеков, +7 (771) 120 45 53, orynbassar.turebekov@kaznaru.edu.kz.

26. Кәсіптік біліктілік жөніндегі салалық кеңес:

27. Кәсіптік біліктілік жөніндегі ұлттық орган: 11.12.2023 г.

28. «Атамекен» Қазақстан Республикасының Ұлттық кәсіпкерлер палатасы: -

29. Нұсқа нөмірі және шығарылған жылы: Нұсқа 1, 2023 г.

30. Бағдарлы қайта қарау күні: 07.11.2026 г.